

Broedvogels van SNL-objecten in Gelderland in 2018

Vincent de Boer

Sovon-rapport 2018/43

Broedvogels van SNL-objecten in Gelderland in 2018

Vincent de Boer

Dit rapport is samengesteld in opdracht van de Provincie Gelderland

Colofon

© Sovon Vogelonderzoek Nederland 2018

Dit rapport is samengesteld in opdracht van de Provincie Gelderland

Wijze van citeren: de Boer V. 2018. Broedvogels van SNL-objecten in Gelderland in 2018. Sovon-rapport 2018/43. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Illustratie omslag: Roy Slaterus

Opmaak: John van Betteray, Sovon Vogelonderzoek Nederland

ISSN-nummer: 2212 5027

Sovon Vogelonderzoek Nederland

Toernooiveld 1

6525 ED Nijmegen

e-mail: info@sovon.nl

website: www.sovon.nl

Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt d.m.v. druk, fotokopie, microfilm, of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Sovon en/of opdrachtgever.

Inhoud

Samenvatting	3
1. Inleiding	5
2. Gebiedsbeschrijving	7
3. Werkwijze en omstandigheden in 2018	9
3.1. Voorbereiding	9
3.2. Veldwerk	9
3.3. Interpretatie	9
3.4. Weersomstandigheden	9
3.5. Foutenmarges	10
4. Rapportagegebied 9 Slangenburg	11
4.1. Gebiedsbeschrijving	11
4.2. Veldwerk	11
4.3. Resultaten	11
5. Rapportagegebied 20 Garderen	12
5.1. Gebiedsbeschrijving	12
5.2. Veldwerk	12
5.3. Resultaten	12
6. Rapportagegebied 51 Appen-Gietel	13
6.1. Gebiedsbeschrijving	13
6.2. Veldwerk	13
6.3. Resultaten	13
7. Rapportagegebied 52 De Kleien	15
7.1. Gebiedsbeschrijving	15
7.2. Veldwerk	15
7.3. Resultaten	15
8. Rapportagegebied 64 De Nederrijn-Redichem	17
8.1. Gebiedsbeschrijving	17
8.2. Veldwerk	17
8.3. Resultaten	17
9. Rapportagegebied 65 Culemborg	19
9.1. Gebiedsbeschrijving	19
9.2. Veldwerk	19
9.3. Resultaten	19
10. Rapportagegebied 77 De Waal - Ophemertzijde	21
10.1. Gebiedsbeschrijving	21
10.2. Veldwerk	21
10.3. Resultaten	21
11. Rapportagegebied 78 De Waal - Heerewaardenzijde	23
11.1. Gebiedsbeschrijving	23
11.2. Veldwerk	23
11.3. Resultaten	23

12. Rapportagegebied 79 De Waal beneden Zaltbommel	25
12.1. Gebiedsbeschrijving	25
12.2. Veldwerk	25
12.3. Resultaten	25
13. Rapportagegebied 85 Land van Maas en Waal	27
13.1. Gebiedsbeschrijving	27
13.2. Veldwerk	27
13.3. Resultaten	27
14. Rapportagegebied 93 Oude IJssel de terrasresten	29
14.1. Gebiedsbeschrijving	29
14.2. Veldwerk	29
14.3. Resultaten	29
15. Rapportagegebied 104 Lochemerberg	31
15.1. Gebiedsbeschrijving	31
15.2. Veldwerk	31
15.3. Resultaten	31
16. Rapportagegebied 105 Hagenbeek	33
16.1. Gebiedsbeschrijving	33
16.2. Veldwerk	33
16.3. Resultaten	33
17. Rapportagegebied 109 Neede	35
17.1. Gebiedsbeschrijving	35
17.2. Veldwerk	35
17.3. Resultaten	35
18. Rapportagegebied 110 Berkelland	37
18.1. Gebiedsbeschrijving	37
18.2. Veldwerk	37
18.3. Resultaten	37
19. Rapportagegebied 111 Rekken	39
19.1. Gebiedsbeschrijving	39
19.2. Veldwerk	39
19.3. Resultaten	39
20. Rapportagegebied 114 Sinderen	41
20.1. Gebiedsbeschrijving	41
20.2. Veldwerk	41
20.3. Resultaten	41
Literatuur	43
Bijlagen	44
Bijlage 1. Lijst van te inventariseren soorten in 2018	44
Bijlage 2. Overzicht oppervlakte onderzocht beheertype per rapportagegebied	45
Bijlage 3. Soortkaarten kartering 2018	46

Samenvatting

In het kader van de monitoring van de Subsidieregeling Natuur en Landschap (SNL) heeft de Provincie Gelderland Sovon gevraagd een aantal objecten te inventariseren op broedvogels.

In het voorjaar van 2018 zijn met dit doel 17 SNL-rapportagegebieden geïnventariseerd op broedvogels. De objecten in de 17 rapportagegebieden liggen verspreid over de provincie Gelderland, met dit jaar de nadruk op de Achterhoek en de uiterwaarden van de Waal ten westen van Nijmegen.

De objecten omvatten 330 hectare verdeeld over diverse eigenaren/beheerders. Ze bestaan grotendeels

uit bos. Dit betreft voornamelijk beheertype N16.04 vochtig bos met productie (89 hectare), N16.03 droog bos met productie (50 hectare) en N15.02 den-, eiken- en beukenbos (43 hectare) en beheertype N01.03 rivier- en moeraslandschap (49 hectare), aangevuld met kleinere oppervlaktes van 10 andere beheertypen.

Er werden vijf inventarisatieronden uitgevoerd in de periode 15 maart april - 12 juli. De totale oppervlakte geïnventariseerd terrein was 337 hectare. In totaal is 111 uur en 3 minuten besteed aan veldwerk, wat neerkomt op bijna 20 minuten per hectare.

1. Inleiding

In het kader van de monitoring van de Subsidieregeling Natuur en Landschap (SNL) heeft de Provincie Gelderland Sovon gevraagd een groot aantal objecten in Gelderland te inventariseren op broedvogels. In het voorjaar van 2018 zijn 17 SNL-rapportagegebieden geïnventariseerd op broedvogels. De objecten in de 17 rapportagegebieden liggen verspreid over de provincie Gelderland, met dit jaar de nadruk op de Achterhoek en de uiterwaarden van de Waal.

De objecten omvatten 337 hectare verdeeld over diverse eigenaren/beheerders. Ze bestaan grotendeels uit bos. Dit betreft voornamelijk beheertype N16.04 vochtig bos met productie (89 hectare), N16.03 droog bos met productie (50 hectare) en N15.02 den-, eiken- en beukenbos (43 hectare) en beheertype N01.03 rivier- en moeraslandschap (49 hectare), aangevuld met kleinere oppervlaktes van 10 andere beheertypen.

In de paragrafen per rapportagegebied zijn de oppervlaktes van de beheertypen weergegeven in tabelvorm.

Het veldwerk werd gedaan door Vincent de Boer, Joost van Bruggen, Harvey van Diek, André van Kleunen, Stef van Rijn en Roy Slaterus. Contactpersoon bij de Provincie Gelderland was Robbert Wolf. Een concept van dit rapport werd doorgelezen door Robbert Wolf en Petra Verburg (Sovon), waarvoor veel dank.

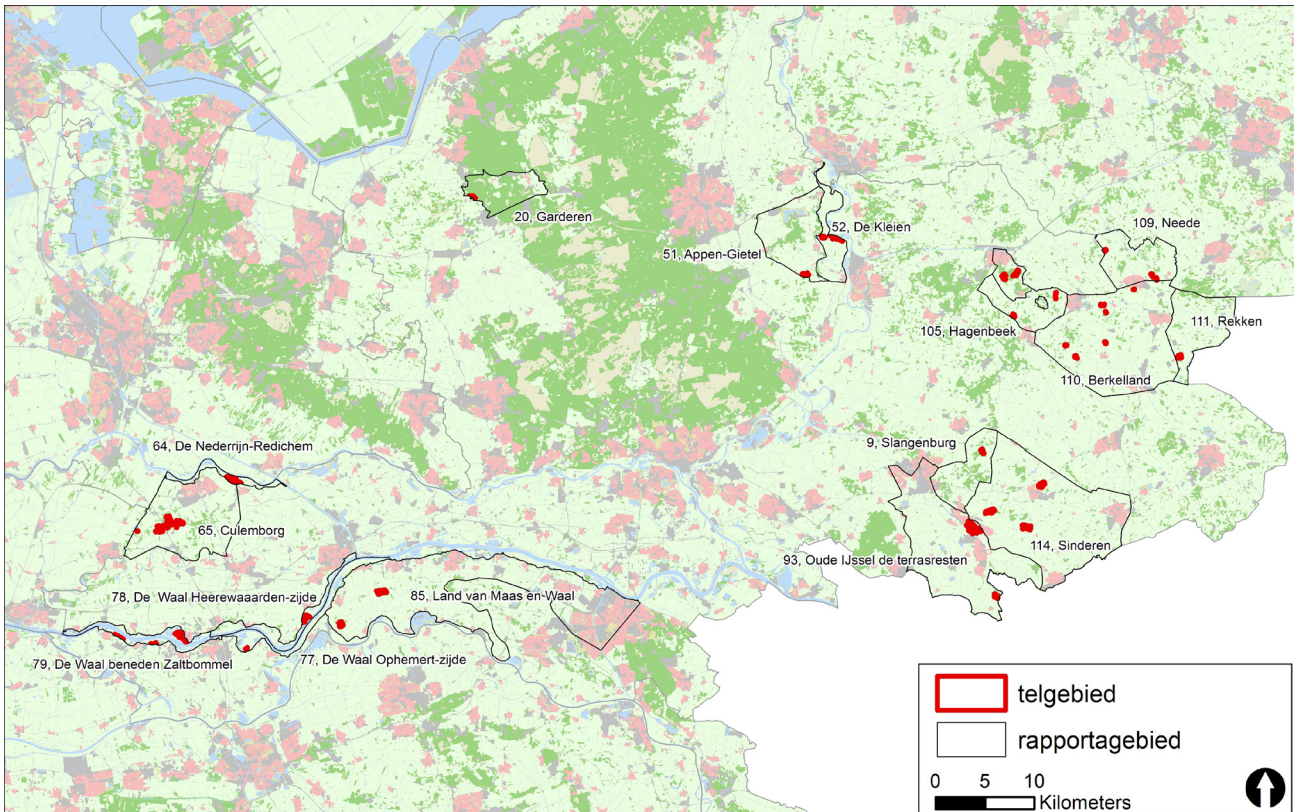
Als laatste is natuurlijk een woord van dank op z'n plaats voor de gastvrijheid van eigenaars van de verschillende objecten waar het broedvogelonderzoek plaatsvond.

Deze rapportage is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 wordt de ligging van het geïnventariseerde gebied weergegeven. Hoofdstuk 3 bevat een beschrijving van de gevolgde werkwijze en de weersomstandigheden. In hoofdstuk 4 t/m 20 worden de resultaten samengevat en besproken per SNL-rapportagegebied. Er is hierbij voor gekozen om voor de overzichtelijkheid alleen de SNL-soorten in de tabellen te noemen. Dit zijn soorten die kwalificerend zijn voor minimaal één SNL-beheertype. De gegevens over de overige soorten zijn wel geleverd in het bestand met territoriumstippen. Bijlage 1 bevat de bij dit project gehanteerde soortenlijst, bijlage 2 een overzicht van de oppervlakten onderzocht beheertype per rapportagegebied. In bijlage 3 zijn per rapportagegebied de soortkaarten met territoriumstippen opgenomen. Hierbij zijn ook enkele kaarten van soorten opgenomen die niet in de tabellen van hoofdstuk 4 staan. Dit betreft soorten waarvan er uitsluitend territoria zijn vastgesteld die net buiten de de grenzen van de geïnventariseerde gebieden liggen.

2. Gebiedsbeschrijving

De 17 rapportagegebieden liggen verspreid over de provincie. In de afzonderlijke hoofdstukken is per rapportagegebied een korte beschrijving gegeven van de gekarteerde objecten.

In figuur 1 is de ligging weergegeven van de objecten die binnen de 17 rapportagegebieden gekarteerd zijn in 2018.

Figuur 1. Ligging in 2018 gekarteerde objecten binnen de SNL-rapportagegebieden in Gelderland.

3. Werkwijze en omstandigheden in 2018

3.1. Voorbereiding

De voorbereiding startte met de definitieve selectie van de te karteren gebieden. Stukken open gebied van < 0,5 ha vielen af, evenals bosgebieden met een oppervlakte van < 5 ha. Over het algemeen geldt dat een grotere eenheid te karteren gebied een beter en meer representatief beeld geeft van de aanwezige broedvogelbevolking. Dit komt doordat er bij grotere eenheden minder randeffecten zijn en meer variatie in bostypen (soortensamenstelling, leeftijd, openheid, aanwezigheid lanen). Vogels houden zich nou eenmaal niet aan grenzen op de kaart. De aanwezigheid van een territorium wordt beïnvloed door de gehele omgeving van de plaats waar gebroed wordt. Juist de aanwezigheid van een beukenlaan naast een bosje maakt bijvoorbeeld dat een Zwarte Specht in een object broedt. Het nest bevindt zich in de beukenlaan, het bosje wordt gebruikt als foerageergebied. Ook eventueel aanwezige SNL beheertypen zonder vogels als doelsoort vielen uiteindelijk af.

3.2. Veldwerk

In grote lijnen is de uitgebreide territoriumkartering toegepast, zoals beschreven in Vergeer et al 2016. Bij de kartering zijn de soorten van de SNL-lijst vastgelegd, plus aanvullende soorten van BMP-B. De soortenlijst is terug te vinden in bijlage 1.

Er werden vijf inventarisatieronden uitgevoerd in de periode 15 maart april- 12 juli. De totale oppervlakte geïnventariseerd terrein was 330 hectare. In totaal is 111 uur en 3 minuten besteed aan veldwerk, wat neerkomt op ruim 20 minuten per hectare. Enige variatie in onderzoeksintensiteit tussen verschillende regio's is terug te voeren op de mate van versnippering van de onderzochte objecten. Er werden geen nachtrondes uitgevoerd, maar in moerasgebieden waar soorten als Waterral en Porseleinhoen verwacht kunnen worden is in mei/juni minimaal één ronde zeer vroeg op de dag gestart met karteren om de trefkans op deze schemeractieve soorten te verhogen.

De meeste veldbezoeken begonnen rond zonsopgang en duurden tot in de middag. De af te leggen route (fietsend of te voet en tussen verschillende objecten per auto) werd aangepast aan de terreingesteldheid, de tijd van de dag en de weersomstandigheden. Territoria werden voornamelijk vastgesteld aan de hand van zingende of baltsende vogels. In geval van zeldzame soorten en soorten met grote, overlap-

pende territoria of leefgebieden, werd geprobeerd een zo hoog mogelijke (nest indicatieve) broedcode te verzamelen en de nestplaats zo nauwkeurig mogelijk te lokaliseren. Dit om te voorkomen dat niet-broedvogels werden meegeteld en om over- of ondertelling van moeilijk karteerbare soorten te voorkomen. Tijdens de inventarisatie lag de focus op het verzamelen van uitsluitende waarnemingen, d.w.z. waarnemingen van tegelijkertijd zingende of baltsende individuen.

3.3. Interpretatie

In het veld werden de waarnemingen, voorzien van de juiste broedcode, ingevoerd via een tablet-pc. De waarnemingen zijn in het autoclusterprogramma van Sovon geïnterpreteerd op basis van de criteria zoals beschreven in Vergeer *et al.* (2016). Voordelen van dit programma zijn dat alle veldwaarnemingen digitaal beschikbaar zijn en dat de interpretatie transparant en reproduceerbaar is. De ligging van de territoria kan vervolgens eenvoudig worden weergegeven in een GIS-bestand. De verspreidingskaarten die in Bijlage 3 zijn opgenomen, zijn gemaakt met behulp van het GIS-programma Arc-GIS.

3.4. Weersomstandigheden

Het weer is van invloed op de activiteit van vogels en daardoor op de doelmatigheid van het inventariseren. Harde wind, neerslag en lage temperaturen zijn belemmerende factoren. Veel territoriale activiteit neemt later op de dag ook af bij hoge temperaturen. Daarom wordt hier een korte beschrijving van het weer in Nederland in het broedseizoen van 2018 gegeven aan de hand van de maandoverzichten van het KNMI. In tabel 1 zijn enkele variabelen samengevat.

Na een wederom zachte winter (vijfde op rij) was maart 2018 met een gemiddelde temperatuur van 4,7 °C kouder dan normaal.

De maand begon met twee ijsdagen, een voorzetting van een koude februari. In de loop van de maand liep de temperatuur langzaam op, met een koude periode tussen 17-20 maart, de rest van de dagen verliep met temperaturen rond het langjarige gemiddelde. Maart was qua neerslag en aantal zonuren gemiddeld, de meeste neerslag viel in het zuidwesten, de minste in het noorden en zuidoosten van het land.

April was zeer zacht, zeer nat met een normale

Tabel 1. Enkele weersvariabelen (gemiddelde temperatuur, dagelijks aantal zonuren en duur neerslag) in maart-juli 2018, op basis van gegevens van het KNMI, station De Bilt. Ref staat voor langjarig gemiddelde (1981-2010).

Maand	Temperatuur (°C)		Zonuren		Neerslag (mm)	
	2018	Ref	2018	Ref	2018	Ref
Maart	4,7	6,2	132	122	60	67
April	12,2	9,2	175	174	79	44
Mei	16,4	13,1	283	207	38	62
Juni	17,5	15,6	205	194	12	66
Juli	20,7	17,9	341	206	5	81

hoeveelheid zon. Met 12,2 °C komt april 2018 op de derde plaats van zachte aprilmaanden sinds 1901. De eerste week verliep normaal, daarna liepen de temperaturen snel op naar 20°C op 7 april en de eerste zomerse dag (temperatuur +25°C) werd op 19 april genoteerd. De warme periode eindigde op 22 april met hevige onweersbuien en de rest van maand verliep wisselvallig met regelmatig regen. De meeste neerslag viel in het westen en noorden, het zuidoosten van Nederland bleef het droogst.

Mei was recordwarm, zeer zonnig en landelijk aan de droge kant. Mei 2018 was de warmste meimaand sinds minimaal 300 jaar. De maand begon koel, maar onder invloed van hogedrukgebieden werd het al snel warm en dat bleef, met een kleine dip rond het midden van de maand, zo. Vanaf 28 mei kwam de temperatuur plaatselijk boven de 30°C en werd de eerste tropische dag van het jaar gemeten. Vooral de eerste week was het zonnig, daarna was er een afwisseling van zonnige en bewolkte dagen. De weinige neerslag viel verspreid over de maand in (onweers) buien.

Juni 2018 was zeer warm en zeer droog, met een gemiddeld aantal zonuren. Het weer in ons land werd het overgrote deel van de maand bepaald door hogedrukgebieden, met slechts enkele dagen met een lagedrukgebied. in onze omgeving. Slechts kleine verstoringen wisten het land te bereiken. Op 7 juni werden er in het oosten van het land tropische temperaturen bereikt, het midden van de maand kende door wat meer bewolking met iets lagere temperaturen, maar aan het eind van de maand was het weer

zomers. Juni 2018 eindigde in de top 10 van droogste junimaanden, de meeste neerslag viel tijdens buien op 1, 21 en 22 juni in het noordoosten van het land. Daar was het ook het natst, elders viel bijvoorbeeld slechts 1mm, zoals in Vlissingen.

Juli 2018 was recorddroog, recordzonnig en zeer warm. Het warme zomerse weer in juni ging naadloos over in juli. Hoewel het warm was (3^e plaats warmste julimaanden), waren vooral de aanhoudende droogte en record hoeveelheid zon opvallend. De laatste week van juli was extreem warm met plaatselijk temperaturen boven de 38 °C, met daarnaast opvallend warme nachten (boven 20°C). Dit alles zorgde voor een landelijke hittegolf van 13 dagen. De droogte hield aan en het neerslagtekort liep op tot rond het recordjaar 1976 (in augustus uiteindelijk resulterend in een record). Regen viel er tussen 25 en 27 juli toen er plaatselijk enkele stevige onweersbuien tot ontwikkeling kwamen, er waren echter ook delen van Gelderland en Noord-Holland waar de hele maand zo goed als droog verliep.

3.5. Foutenmarges

In 2018 waren weersomstandigheden tijdens het veldwerk over het algemeen gunstig. Langdurige perioden met slechte weersomstandigheden waren er niet. De aanhoudende droogte in de loop van het voorjaar dempte de zangactiviteit van zomervogels, laat arriverende soorten kunnen daardoor enigszins onderteld zijn.

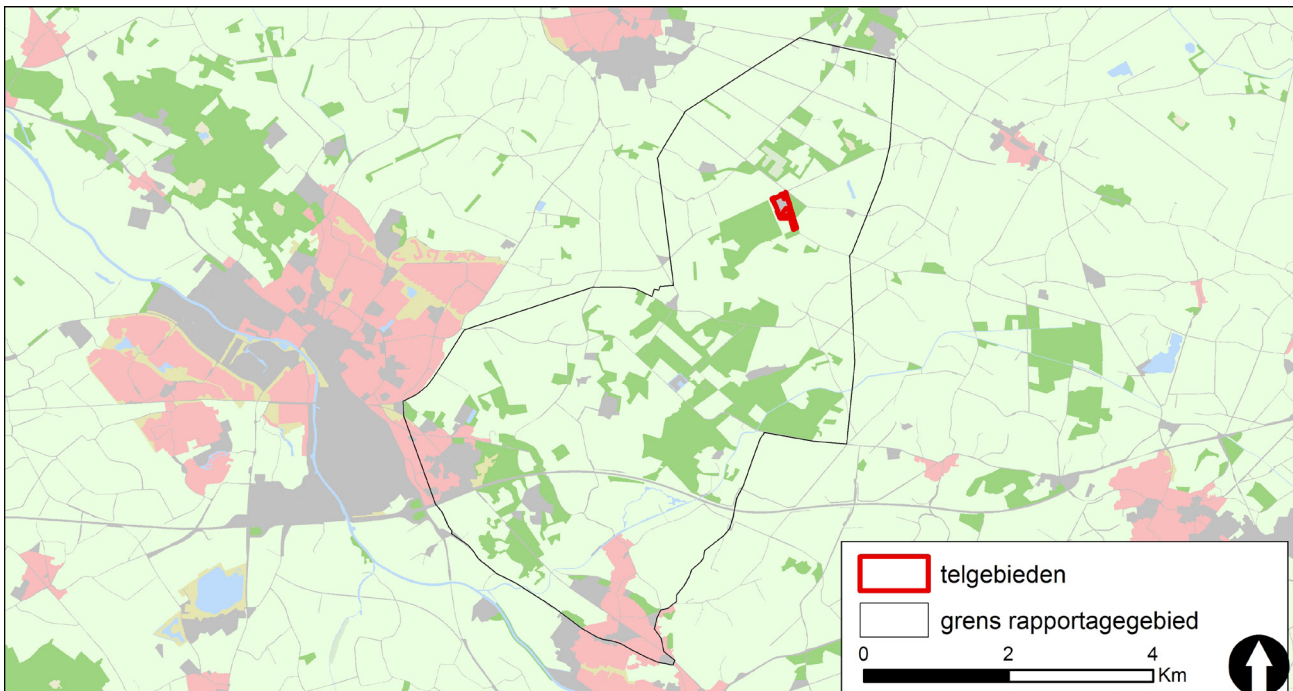
4. Rapportagegebied 9 Slangenburg

4.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt ten oosten van Doetinchem in de Achterhoek en omvat de het halfopen landschap in de wijde omtrek van Landgoed Slangenburg. Het onderzochte object bestaat vrijwel volledig uit droge heide (tabel 2) en ligt langs de Heidevloed ten westen van Halle (figuur 2).

Tabel 2. Geinventariseerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 9 Slangenburg.

Beheertype	Opp. ha
N07.01 Droge Heide	5,46
N16.04 Vochtig bos met productie	0,04
Totale oppervlakte	5,50

Figuur 2. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 9 Slangenburg.

4.2. Veldwerk

In rapportagegebied 9 bedroeg de totale oppervlakte geïnventariseerd terrein 5,5 hectare. Deze kartering is gecombineerd met een SNL-kartering op en rond Landgoed Slangenburg in opdracht van Bosgroep Midden-Nederland en Staatsbosbeheer. Het is niet mogelijk om de precieze bezoekenmomenten van de objecten voor de Provincie Gelderland uit de bezoekgegevens te filteren. De onderzoeksintensiteit in alle deelgebieden in dit rapportagegebied bedroeg 12 minuten per hectare.

4.3. Resultaten

In totaal werden twee territoria van twee verschillende voor een SNL-beheertype kwalificerende soorten

broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 3). De dichtheden per 100 hectare zijn door de kleine oppervlakte (5,5 hectare) van het onderzochte object niet informatief en daarom weggelaten uit de tabel.

Tabel 3. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerde deel van rapportagegebied 9 Slangenburg in 2018. Grijs & vet= kwalificerende soort voor beheertype, grijs, vet & cursief= kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soort	Totaal	N07.01	N16.04
Boompieper	1	1	
Grauwe Gans	1	1	

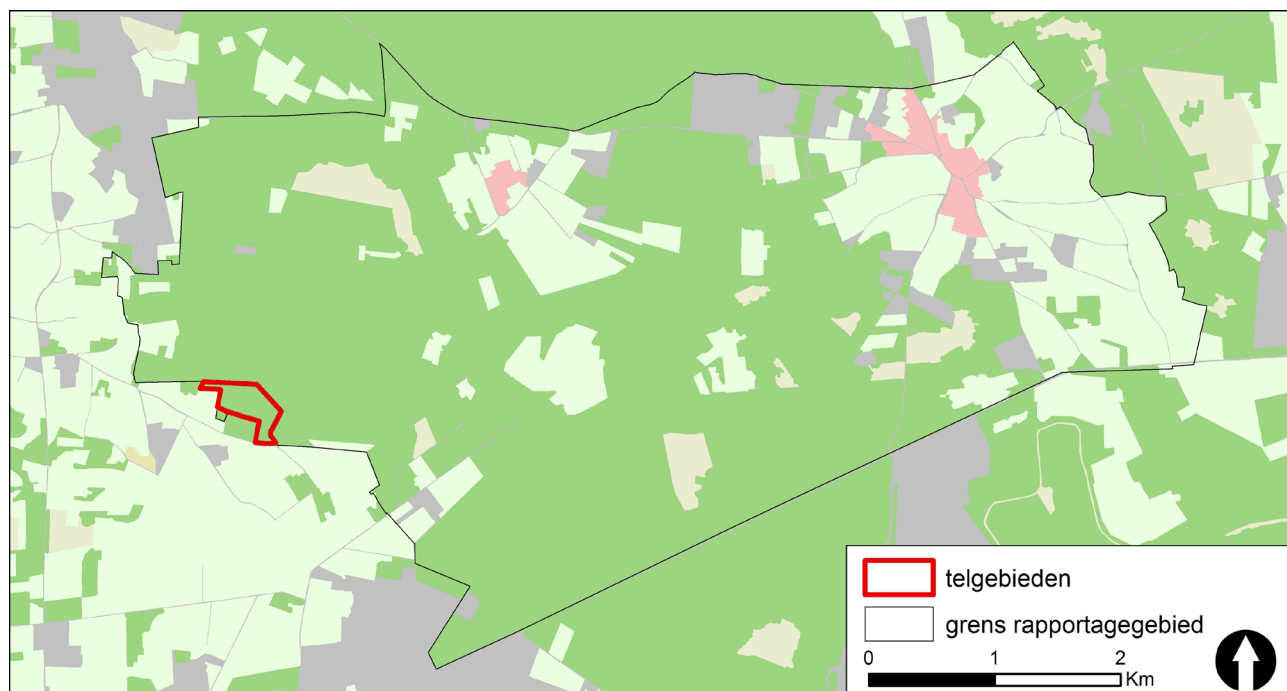
5. Rapportagegebied 20 Garderen

5.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt op de noordwestelijke Veluwe in de driehoek tussen de plaatsen Putten, Garderen en Voorthuizen. Het onderzochte object ligt aan de westrand van het rapportagegebied bij Veenhuizerveld (figuur 3) en bestaat volledig uit bos (tabel 4).

Tabel 4. Geinventariseerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 20 Garderen.

Beheertype	Opp. ha
N15.02 Dennen eiken en beukenbos	13,85
Totale oppervlakte	13,85

Figuur 3. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 20 Garderen.

5.2. Veldwerk

In rapportagegebied 20 bedroeg de totale oppervlakte geïnvesterend terrein 13,85 hectare in één deelgebied. De onderzoeksintensiteit in dit rapportagegebied bedroeg ruim 12 minuten per hectare.

5.3. Resultaten

In totaal werden 14 territoria van acht verschillende voor een SNL-beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 5). De dichtheden per 100 hectare vallen door de relatief geringe kleine oppervlakte (13,85 hectare) van de onderzochte objecten relatief hoog uit. De broedvogelbevolking is typerend voor wat ouder loofbos op de Veluwe.

Tabel 5. Aantallen en dichtheden van broedvogel-territoria SNL-soorten in geïnvesterende deel van rapportagegebied 20 Garderen in 2018. Grijs & vet=kwalificerende soort voor beheertype, grijs, vet & cursief= kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soort	Totaal	N/100ha	N15.02
Appelvink	1	7,2	1
Boomklever	1	7,2	1
Boomkruiper	5	36,1	5
Grauwe Vliegenvanger	1	7,2	1
Grote Bonte Specht	2	14,4	2
Matkop	2	14,4	2
Putter	1	7,2	1
Zanglijster	1	7,2	1

6. Rapportagegebied 51 Appen-Gietel

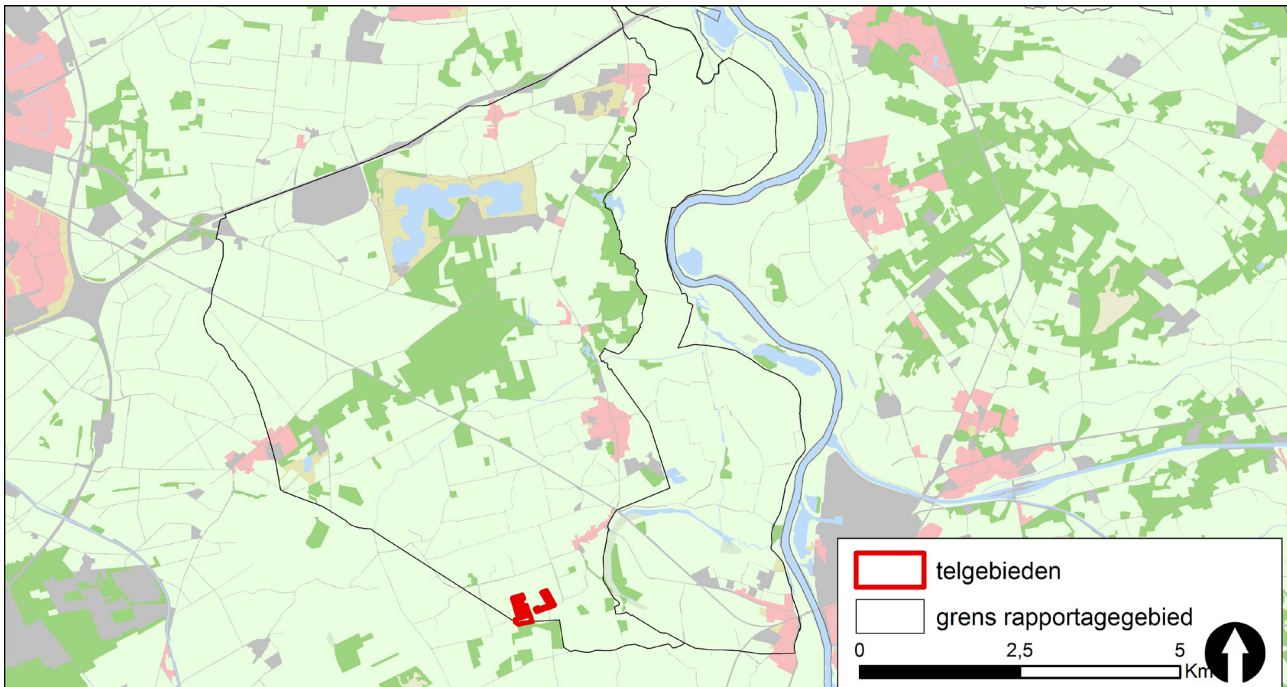
6.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt in de overgangszone tussen de Veluwe en het IJsseldal, ruwweg tussen Klarenbeek in het westen en de plaatsen Wilp, Voorst en Empe in het oosten. De gekarteerde objecten liggen aan de zuidzijde van het rapportagegebied ten noorden van het plaatsje Tonden (figuur 4).

De onderzochte objecten vallen onder twee verschillende beheertypen, waarvan droog bos met productie ruim tweederde uitmaakt (tabel 6).

Tabel 6. Geinventariseerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 51 Appen-Gietel.

Beheertype	Opp. ha
N06.04 Vochtige heide	2,13
N15.02 Dennen eiken en beukenbos	6,43
Totale oppervlakte	8,56

Figuur 4. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 51 Appen-Gietel.

6.2. Veldwerk

In rapportagegebied 51 bedroeg de totale oppervlakte geïnventariseerd terrein 8,56 hectare, verdeeld over twee deelgebieden. De onderzoeksintensiteit in dit rapportagegebied bedroeg ruim 15 minuten per hectare.

6.3. Resultaten

In totaal werden 14 territoria van zeven verschillende voor een SNL-beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 7). De dichtheden per 100 hectare zijn door de kleine oppervlakte (8,56 hectare) van het onderzochte object niet informatief en daarom weggelaten uit

Tabel 7. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerde deel van rapportagegebied 51 Appen-Gietel in 2018. Grijs & vet= kwalificerende soort voor beheertype, grijs, vet & cursief= kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soort	Totaal	N/100 ha	N06.04	N15.02
Boomklever	2	23,4		2
Boomkruiper	2	23,4		2
Groene Specht	2	23,4		2
Grote Bonte Specht	3	35,0		3
Wespendief	1	11,7		1
Wielewaal	1	11,7		1
Zanglijster	3	35,0	1	2

de tabel. De aangetroffen soorten zijn typerend voor vochtig, wat ouder, loofbos in het overgangsgebied tussen de Veluwe en IJssel. Hoenbroeders (Boom-

klever en beide spechtensorten) zijn goed vertegenwoordigd, opvallend is het voorkomen van zeldzame soorten als Wespandief en Wielewaal.

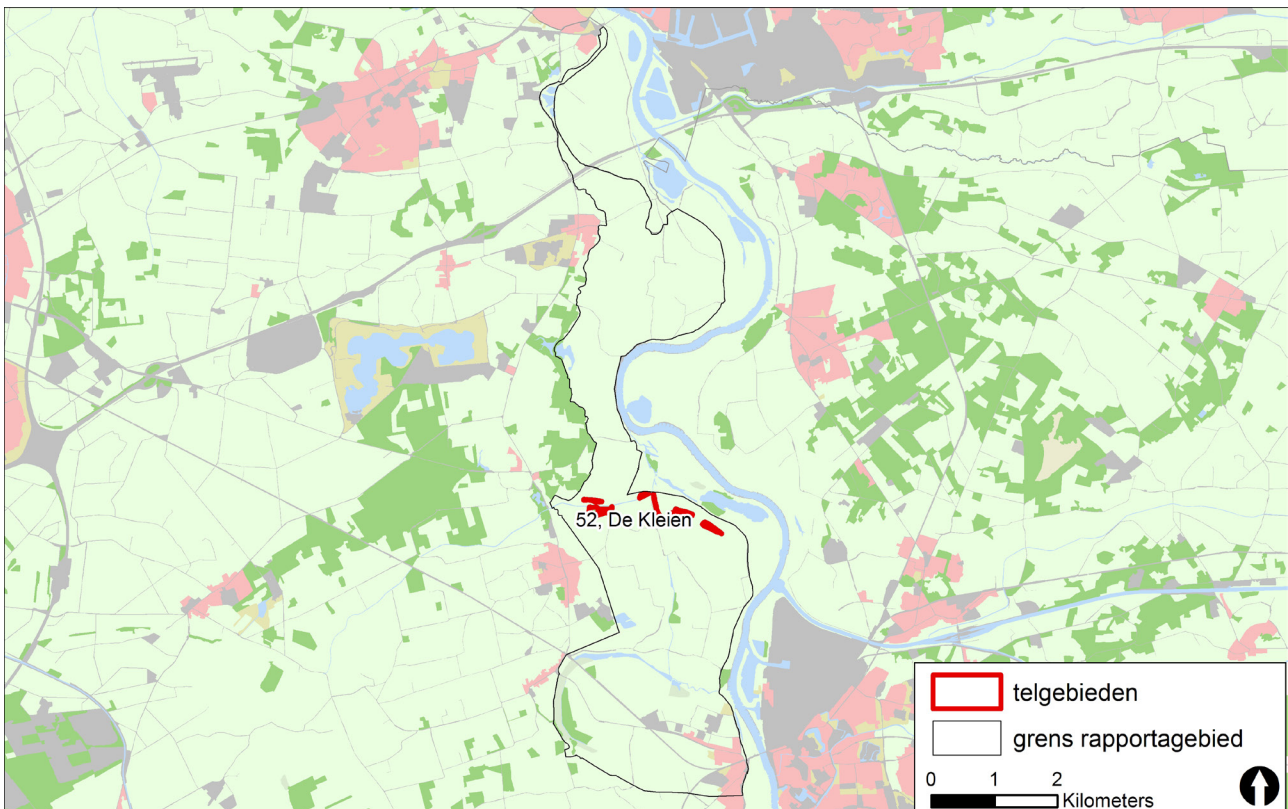
7. Rapportagegebied 52 De Kleien

7.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt in de westelijke IJsseluiterwaarden tussen het plaatsje Wilp in het noorden en Zutphen-De Hoven in het zuiden. De gekarteerde objecten liggen centraal in het rapportagegebied langs de Voorster Beek (figuur 5). Het bestaat uit een mix van beheertypen met de nadruk op vochtig bos met productie en moeras (tabel 8).

Tabel 8. Geïncventariseerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 52 De Kleien.

Beheertype	Opp. ha
N05.01 Moeras	3,03
N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos	2,21
N14.03 Haagbeuken- en essenbos	0,48
N15.02 Dennen eiken en beukenbos	0,44
N16.04 Vochtig bos met productie	0,68
Totale oppervlakte	6,84

Figuur 5. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 52 De Kleien.

7.2. Veldwerk

In rapportagegebied 52 bedroeg de totale oppervlakte geïnventariseerd terrein 6,84 hectare, verdeeld over verschillende deelgebieden. De onderzoeksintensiteit bedroeg ruim 43 minuten per hectare. Dit is erg hoog en wordt veroorzaakt door de geringe oppervlakte, lastige toegankelijkheid en verspreide ligging van de onderzochte objecten.

7.3. Resultaten

In totaal werden 14 territoria van acht verschillende voor een SNL-beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 9). De dichtheden per 100 hectare zijn door de kleine oppervlakte (6,84 hectare) van het onderzochte object niet informatief en daarom weggelaten uit de tabel. De aangetroffen soorten zijn typerend voor moeras (Bosrietzanger, Dodaars) en loofbosjes in de IJsseluiterwaarden.

Tabel 9. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerde deel van rapportagegebied 52 De Kleien in 2018. Grijs & vet=kwalificerende soort voor beheertype, grijs, vet & cursief= kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soort	Totaal	N/100 ha	N05.01	N14.01	N14.03	N15.02	N16.04
Boomkruiper	1	14,6		1			
Bosrietzanger	5	73,1	5				
Braamsluiper	1	14,6	1				
Dodaars	1	14,6	1				
Grasmus	1	14,6	1				
Grote Bonte Specht	1	14,6		1			
Krakeend	1	14,6	1				
Zanglijster	3	43,9		2	1		

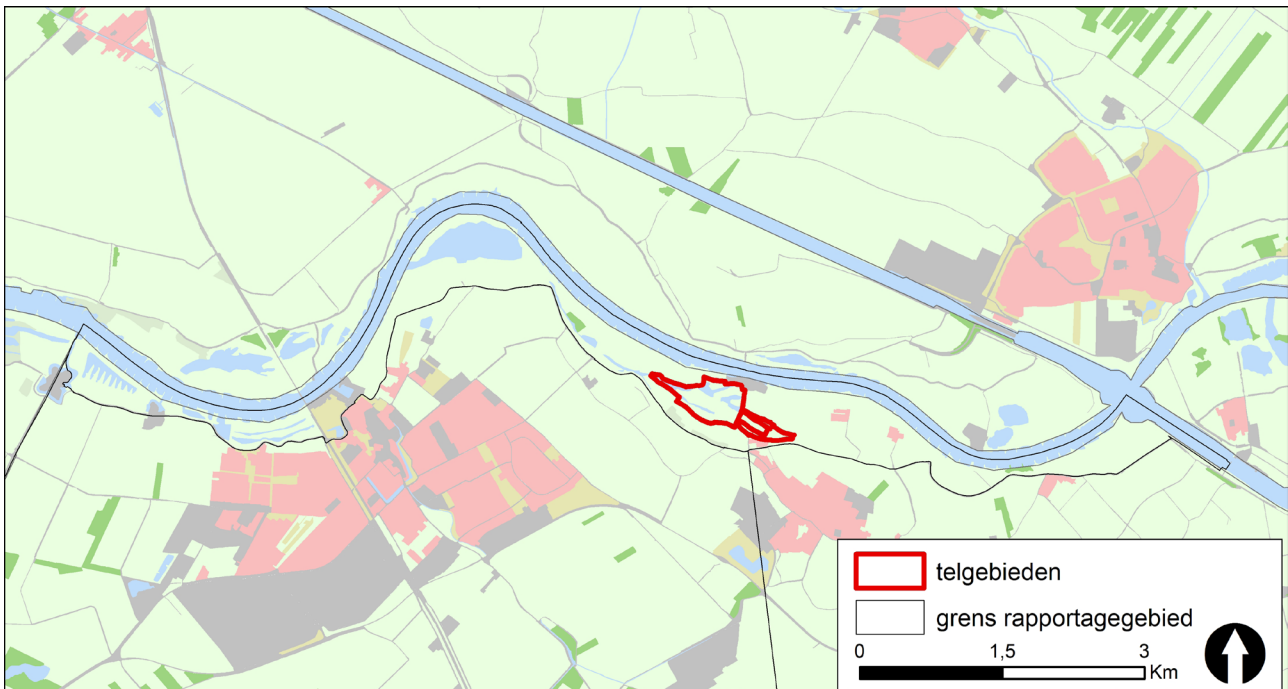
8. Rapportagegebied 64 De Nederrijn-Redichem

8.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt op de zuidoever van de Nederrijn tussen het Amsterdam-Rijnkanaal in het oosten en de provinciegrens Gelderland-Utrecht bij Fort Everdingen in het westen. De onderzochte objecten liggen in de uiterwaarden bij het plaatsje Beusichem (figuur 6).

Tabel 10. Geïntariseerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 64 De Nederrijn-Redichem.

Beheertype	Opp. ha
01.03 Rivier en moeraslandschap	33,22
Totale oppervlakte	33,22

Figuur 6. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 64 De Nederrijn-Redichem.

8.2. Veldwerk

In rapportagegebied 64 bedroeg de totale oppervlakte geïntariseerd terrein 33,22 hectare in één deelgebied. De onderzoeksintensiteit bedroeg ruim 11 minuten per hectare.

8.3. Resultaten

In totaal werden 77 territoria van 15 verschillende voor een SNL-beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 11). De aangetroffen soorten en dichtheden zijn typerend voor open uiterwaarden met een mix van water, moeras, ruigtes en jong (wilgen)bos. De aanwezigheid van Rode Lijstsoorten Zomertaling, Tureluur, Gele Kwikstaart en Graspieper is het vermelden waard. Waarschijnlijk profiteerden soorten als Kievit en Kleine Plevier van de lage waterstand in deze uiterwaard.

Tabel 11. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerde deel van rapportagegebied 64 De Nederrijn-Redichem in 2018. Grijs & vet= kwalificerende soort voor beheertype, grijs, vet & cursief= kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soort	Totaal	N/100 ha	N01.03
Bergeend	1	3,0	1
Blauwborst	4	12,0	4
Bosrietzanger	4	12,0	4
Gele Kwikstaart	2	6,0	2
Grasmus	12	36,1	12
Graspieper	1	3,0	1
Grauwe Gans	18	54,2	18
Kievit	8	24,1	8
Kleine Plevier	3	9,0	3
Kneu	3	9,0	3
Krakeend	10	30,1	10
Kuifeend	4	12,0	4
Roodborsttapuit	2	6,0	2
Tureluur	4	12,0	4
Zomertaling	1	3,0	1

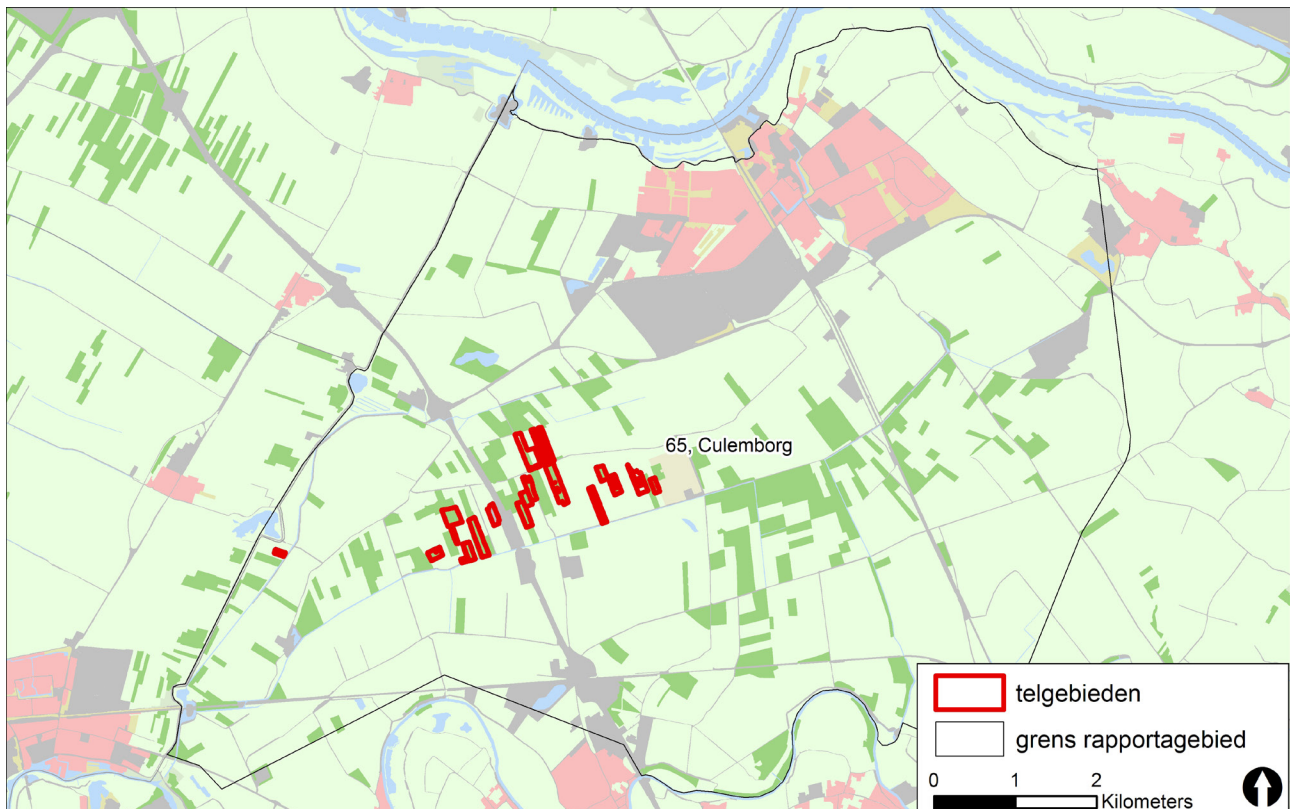
9. Rapportagegebied 65 Culemborg

9.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt in het halfopen landschap ten zuiden van de plaats Culemborg in het noorden en het riviertje de Linge in het zuiden. De gekarteerde objecten liggen aan weerszijden van de A2 (figuur 7) en bestaan voor het grootste deel uit (vochtig) loofbos met onder andere een productiefunctie (voornamelijk populier). De overige twee beheertypen hebben slechts een klein aandeel (tabel 12).

Tabel 12. Geïntervieweerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 65 Culemborg.

Beheertype	Opp. ha
N10.02 Vochtig hooiland	0,63
N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos	1,59
N14.03 Haagbeuken- en essenbos	20,69
N16.04 Vochtig bos met productie	24,12
Totale oppervlakte	47,03

Figuur 7. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 65 Culemborg.

9.2. Veldwerk

In rapportagegebied 65 bedroeg de totale oppervlakte geïntervieweerd terrein 47,03 hectare, verdeeld over verschillende deelgebieden. Deze kartering is gecombineerd met een SNL-kartering op en rond Landgoed Marienwaerd in opdracht van Bosgroep Midden-Nederland. Het is niet mogelijk om de precieze bezoektmomenten van de objecten voor de Provincie Gelderland uit de bezoekgegevens te filteren. De onderzoeksintensiteit in alle deelgebieden in dit rapportagegebied bedroeg ruim 14 minuten per hectare.

9.3. Resultaten

In totaal werden 77 territoria van 17 verschillende voor een SNL-beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 13). De aangetroffen soorten zijn typerend voor het halfopen landschap met verspreide (populieren) bosjes, brede sloten en ruigtes in deze regio.

Tabel 13. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerde deel van rapportagegebied 65 Culemborg in 2018. Grijs & vet=kwalificerende soort voor beheertype, grijs, vet & cursief= kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soort	Totaal	N/100 ha	N10.02	N14.01	N14.03	N16.04
Blauwborst	1	2,1				1
Boomkruiper	5	10,6			3	2
Boompieper	2	4,3			1	1
Bosrietzanger	22	46,8			6	16
Cetti's Zanger	1	2,1				1
Grasmus	20	42,5			7	13
Grauwe Gans	8	17,0			3	5
Groenling	1	2,1				1
Grote Bonte Specht	2	4,3		1	1	
Krakeend	3	6,4			1	2
Kuifeend	1	2,1			1	
Matkop	1	2,1			1	
Putter	1	2,1			1	
Rietzanger	1	2,1			1	
Spotvogel	1	2,1			1	
Sprinkhaanzanger	2	4,3				2
Zanglijster	5	10,6			3	2

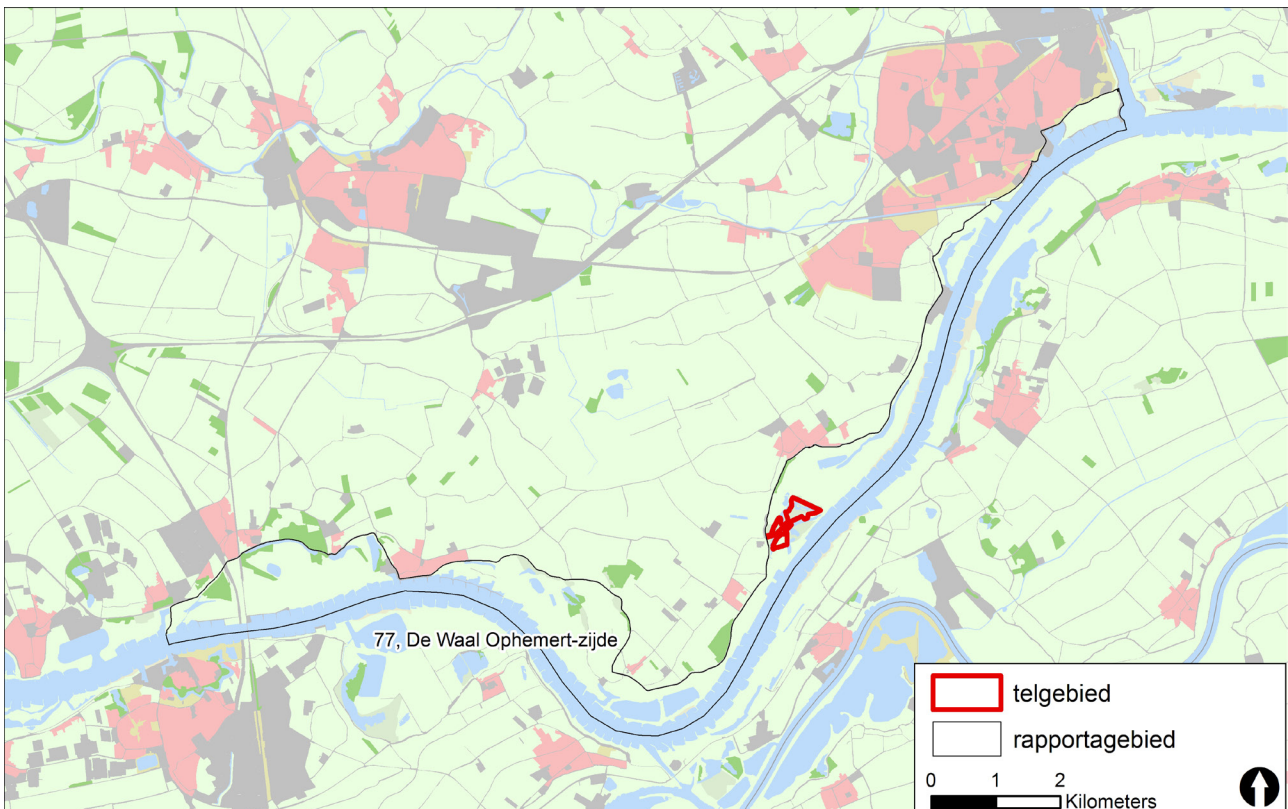
10. Rapportagegebied 77 De Waal - Ophemertzijde

10.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt in de uiterwaarden op de noordoever van de Waal tussen Haaften in het westen en Tiel in het oosten. De gekarteerde objecten in dit rapportagegebied liggen in de Stifste Waard-Varikse Plaat bij het plaatsje Varik (figuur 8) en bestaan uit het beheertype rivier- en moeraslandschap (tabel 14).

Tabel 14. Geïntariseerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 77 De Waal - Ophemertzijde.

Beheertype	Opp. ha
N01.03 Rivier - en moeraslandschap	16,27
Totale oppervlakte	16,27

Figuur 8. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 77 De Waal - Ophemert-zijde

10.2. Veldwerk

In rapportagegebied 77 bedroeg de totale oppervlakte geïntariseerd terrein 16,27 hectare, in één deelgebied. De onderzoeksintensiteit bedroeg ruim 18 minuten per hectare.

10.3. Resultaten

In totaal werden 32 territoria van elf verschillende voor een SNL-beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 15). De aangetroffen soorten zijn een mix van soorten van ondiepe vegetatierijke plassen (Krak-eend), ouder wilgenbos (Groene Specht, Gekraagde Roodstaart) en ruigtes (Bosrietzanger, Grasmus). Een typerende samenstelling van de broedvogelbevolking in de Waaluitwaarden.

Tabel 15. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerde deel van rapportagegebied 77 De Waal - Ophemertzijde in 2018. Grijs & vet=kwalificerende soort voor beheertype, grijs, vet & cursief= kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soort	Totaal	N/100 ha	N01.03
Boomkruiper	1	6,1	1
Bosrietzanger	2	12,3	2
Gekraagde Roodstaart	2	12,3	2
Grasmus	4	24,6	4
Grauwe Gans	15	92,2	15
Grauwe Vliegenvanger	1	6,1	1
Groene Specht	1	6,1	1
Grote Bonte Specht	1	6,1	1
Krakeend	3	18,4	3
Putter	1	6,1	1
Zanglijster	1	6,1	1

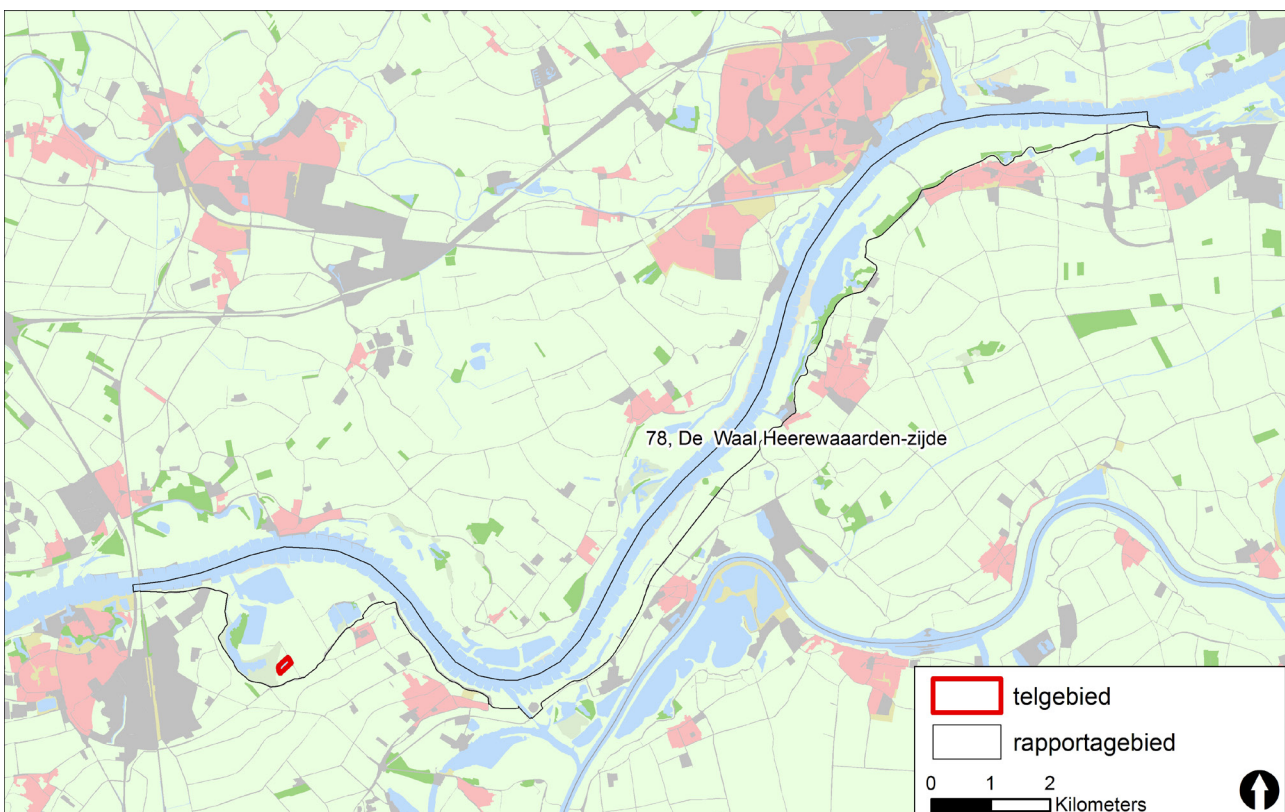
11. Rapportagegebied 78 De Waal - Heerewaardenzijde

11.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt in de zuidelijke uiterwaarden van de Waal tussen Zaltbommel in het westen en Beneden-Leeuwen in het oosten. De gekarteerde objecten in dit rapportagegebied liggen in de Hurwenense Uiterwaard (figuur 9). De objecten bestaan uit een mix van rivier- en beek begeleidend bos en moeras (tabel 16).

Tabel 16. Geïnterpreteerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 78 De Waal - Heerewaardenzijde.

Beheertype	Opp. ha
N05.01 Moeras	1,49
N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos	1,26
Totale oppervlakte	2,75

Figuur 9. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 78 De Waal - Heerewaardenzijde.

11.2. Veldwerk

In rapportagegebied 78 bedroeg de totale oppervlakte geïnterpreteerd terrein 2,75 hectare, in één deelgebied. De onderzoeksintensiteit in bedroeg ruim 46 minuten per hectare. Dit is erg hoog, maar een normale waarde voor een geïsoleerd terrein van dit formaat.

11.3. Resultaten

In totaal werden 13 territoria van zes verschillende voor een SNL-beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 17). De dichtheden per 100 hectare zijn door de kleine oppervlakte (2,75 hectare) van het onderzochte object niet informatief en daarom weggelaten uit de tabel. De samenstelling van de broedvogelbevolking is typerend voor een plas met dichtbegroeide eilandjes in de uiterwaarden, Grauwe Gans en eenden vinden hier een geschikte nestplaats.

Tabel 17. Aantallen en dichtheden van broedvogel-territoria SNL-soorten in geïnventariseerde deel van rapportagegebied 78 De Waal - Heerewaardenzijde in 2018. Grijs & vet= kwalificerende soort voor beheertype, grijs, vet & cursief= kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soort	Totaal	N/100 ha	N05.01	N14.01
Bosrietzanger	3	109,1		3
Grauwe Gans	4	145,5	4	
Krakeend	1	36,4	1	
Kuifeend	2	72,7	2	
Putter	1	36,4		1
Zanglijster	2	72,7		2

12. Rapportagegebied 79 De Waal beneden Zaltbommel

12.1. Gebiedsbeschrijving

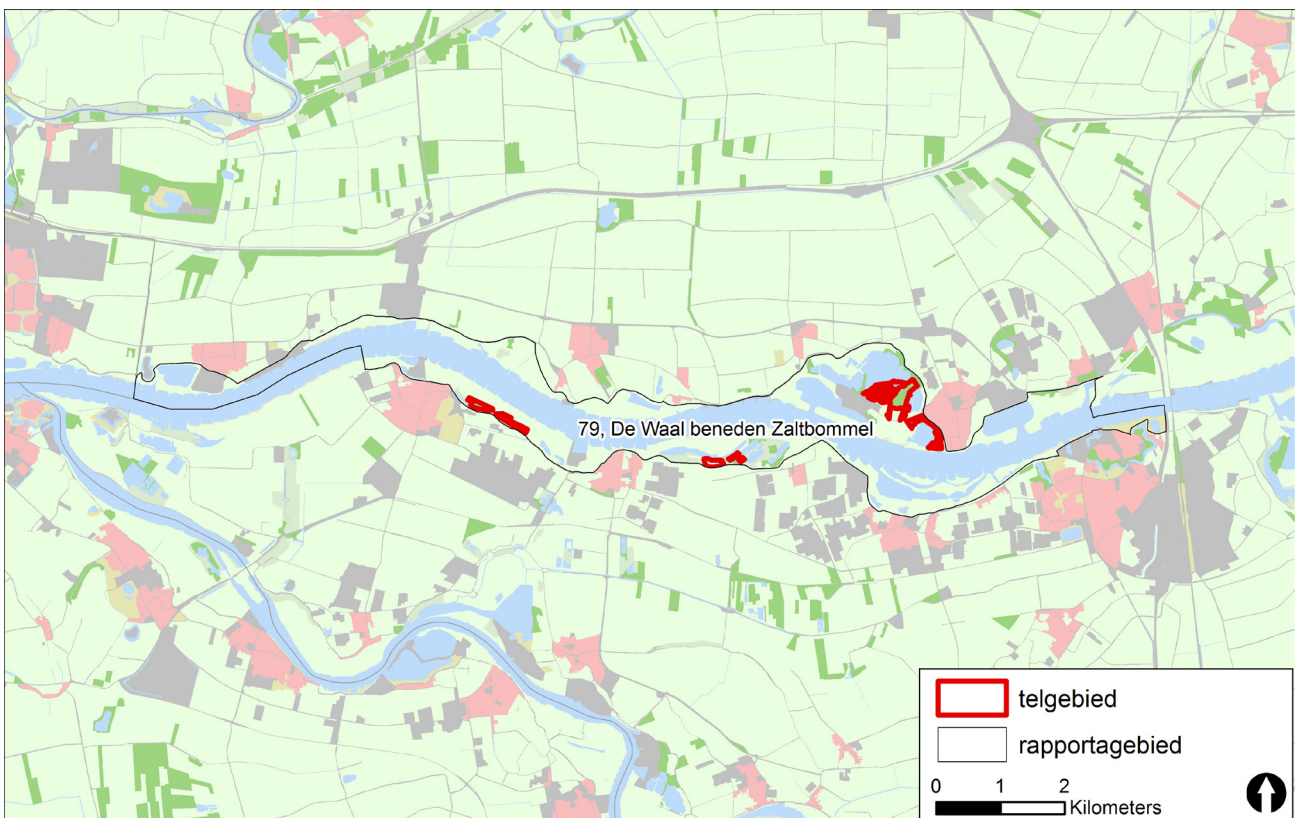
Dit rapportagegebied beslaat de uiterwaarden aan weerszijden van de Waal ten westen van Zaltbommel en ten oosten van Herwijnen. De gekarteerde objecten in dit rapportagegebied liggen noordzijde van de Waal in de Crobse Waard bij Haaften en op de zuidoever van de Waal in de Breemwaard en de Bovenwaard bij Brakel (figuur 10). De objecten bestaan voornamelijk uit rivier- en beekbegeleidend bos (tabel 18).

De gekarteerde oppervlakte is lager dan in de originele uitvraag. Er zijn een aantal hectaren open

Tabel 18. Geinventariseerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 79 De Waal beneden Zaltbommel.

Beheertype	Opp. ha
N05.01 Moeras	2,89
N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos	20,76
N17.01 Vochtig hakhout en middenbos	0,57
Totale oppervlakte	24,21

water afgevallen die vallen onder beheertype N02.01 Rivieren. Dit beheertype heeft geen vogels als doelsoorten.

Figuur 10. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 79 De Waal beneden Zaltbommel.

12.2. Veldwerk

In rapportagegebied 79 bedroeg de totale oppervlakte geïnventariseerd terrein 24,21 hectare, in drie deelgebieden. De onderzoeksintensiteit bedroeg ruim 32 minuten per hectare. Dit is aan de hoge kant en wordt voornamelijk veroorzaakt door de lastige toegankelijkheid van het deelgebied de Crobse Waard. Dit gebied kan alleen worden gekarteerd

door over smalle dijkjes tussen plassen en moerasbos te lopen.

12.3. Resultaten

In totaal werden 81 territoria van 21 verschillende voor een SNL-beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied

(tabel 19). Vermeldenswaard zijn zes nesten van de Lepelaar in de gemengde Aalscholver-, Blauwe Reiger- en Lepelaarkolonie in de Crobse Waard bij Haaften. De overige aangetroffen broedvogelsoorten zijn typerend voor moeras en ouder wilgenbos

afgewisseld met open water in de Waalwaterwaarden. Opvallend is het relatieve hoge aantal Matkopen, een Rode Lijstsoort die graag in aftakelende wilgenbos broedt.

Tabel 19. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerde deel van rapportagegebied 79 De Waal beneden Zaltbommel in 2018. Grijs & vet=kwalificerende soort voor beheertype, grijs, vet & cursief= kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soort	Totaal	N/100 ha	N05.01	N14.01	N17.01
Bergeend	1	4,1		1	
Blauwborst	2	8,3	1	1	
Boomkruiper	4	16,5		4	
Bosrietzanger	6	24,8	1	5	
Dodaars	2	8,3		1	1
Grasmus	7	28,9	2	5	
Grauwe Gans	20	82,6	1	18	1
Groene Specht	1	4,1		1	
Groenling	2	8,3		2	
Grote Bonte Specht	5	20,7		4	1
IJsvogel	2	8,3		2	
Kievit	2	8,3		2	
Kleine Plevier	2	8,3		2	
Krakeend	7	28,9	1	6	
Kuifeend	1	4,1		1	
Lepelaar	6	24,8		6	
Matkop	6	24,8	1	4	1
Putter	1	4,1		1	
Scholekster	1	4,1		1	
Slobeend	1	4,1		1	
Spotvogel	1	4,1		1	
Visdief	1	4,1		1	

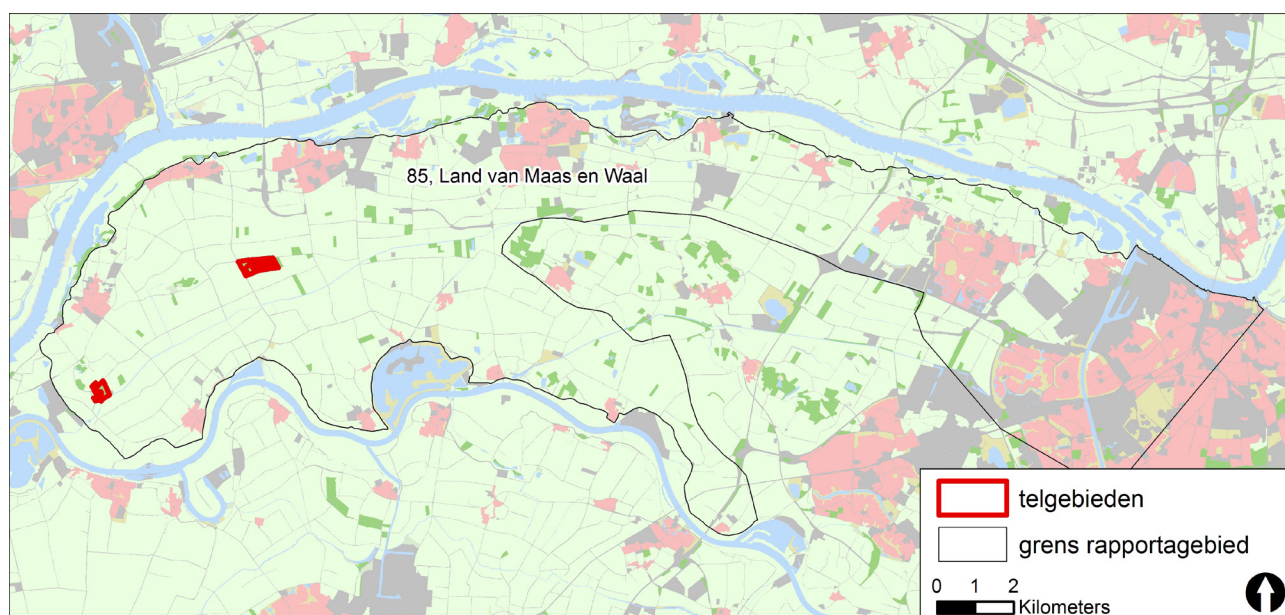
13. Rapportagegebied 85 Land van Maas en Waal

13.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt tussen de Waal in het noorden en de Maas in het zuiden ten westen van Nijmegen. De gekarteerde objecten in dit rapportagegebied liggen aan de westzijde van rapportagegebied (figuur 11). De objecten bestaan voornamelijk uit vochtig bos met productie (tabel 20).

Tabel 20. Geïventariseerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 85 Land van Maas en Waal.

Beheertype	Opp. ha
N05.02 Gemaaid rietland	0,13
N14.03 Haagbeuken- en essenbos	9,38
N16.04 Vochtig bos met productie	21,71
N17.01 Vochtig hakhout en middenbos	5,74
Totale oppervlakte	36,96

Figuur 11. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 85 Land van Maas en Waal.

13.2. Veldwerk

In rapportagegebied 85 bedroeg de totale oppervlakte geïventariseerd terrein 36,96 hectare, in twee deelgebieden. De onderzoeksintensiteit bedroeg ruim 16 minuten per hectare.

13.3. Resultaten

In totaal werden 49 territoria van 12 verschillende voor een SNL-beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 21). De aangetroffen soorten zijn typerend voor ruigtes afgewisselend met een jong en oud loofbos in deze regio.

Tabel 21. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerde deel van rapportagegebied 85 Land van Maas en Waal in 2018. Grijs & vet=kwalificerende soort voor beheertype, grijs, vet & cursief= kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soort	Totaal	N/100 ha	N05.02	N14.03	N16.04	N17.01
Boomkruiper	3	8,1			3	
Bosrietzanger	7	19,0	1	1	3	2
Grasmus	10	27,2		1	5	4
Grauwe Vliegenvanger	3	8,1		2	1	
Groenling	1	2,7		1		
Grote Bonte Specht	3	8,1			2	1
Krakeend	1	2,7			1	
Matkop	1	2,7				1
Putter	2	5,4		1	1	
Spotvogel	5	13,6		2	3	
Sprinkhaanzanger	1	2,7	1			
Zanglijster	12	32,6		1	7	4

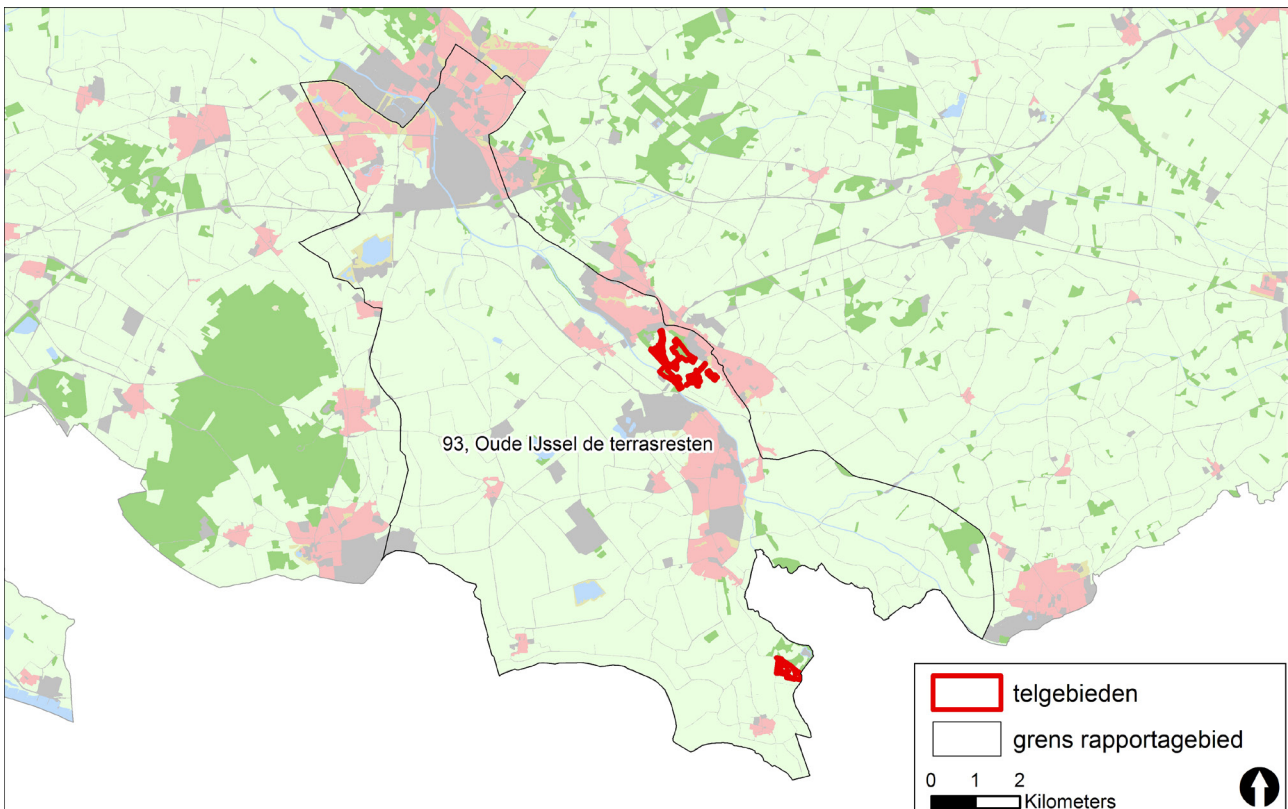
14. Rapportagegebied 93 Oude IJssel de terrasresten

14.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt in de noordwestelijke Achterhoek en bestaat uit de plaats Lochem en het gebied tussen deze plaats en het plaatsje Barchem. De gekarteerde objecten in dit rapportagegebied liggen aan de westzijde van de Lochemse Berg (figuur 12). De objecten bestaan uit droog bos met productie (tabel 22).

Tabel 22. Geïntervieweerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 93 Oude IJssel de terrasresten.

Beheertype	Opp. ha
N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos	5,43
N16.03 Droog bos met productie	2,37
N16.04 Vochtig bos met productie	33,73
Totale oppervlakte	41,54

Figuur 12. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 93 Oude IJssel de terrasresten.

14.2. Veldwerk

In rapportagegebied 93 bedroeg de totale oppervlakte geïntervieweerd terrein 41,54 hectare, in twee deelgebieden. De onderzoeksintensiteit bedroeg ruim 10 minuten per hectare.

14.3. Resultaten

In totaal werden 48 territoria van 11 verschillende voor een SNL-beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 23). De aangetroffen soorten zijn typerend voor vochtig, wat ouder eikenbos in deze regio. Het voorkomen van Middelste Bonte Spcht is anno 2018 niet verrassend meer.

Tabel 23. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerde deel van rapportagegebied 93 Oude IJssel de terrasresten in 2018. Grijs & vet= kwalificerende soort voor beheertype, grijs, vet & cursief= kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soort	Totaal	N/100 ha	N15.02	N16.03	N16.04
Boomklever	7	16,9		1	6
Boomkruiper	10	24,1		1	9
Geelgors	1	2,4	1		
Grasmus	1	2,4	1		
Grauwe Vliegenvanger	2	4,8			2
Groene Specht	2	4,8	1		1
Grote Bonte Specht	9	21,7		3	6
IJsvogel	1	2,4			1
Middelste Bonte Specht	1	2,4		1	
Spotvogel	1	2,4	1		
Zanglijster	13	31,3	2	1	10

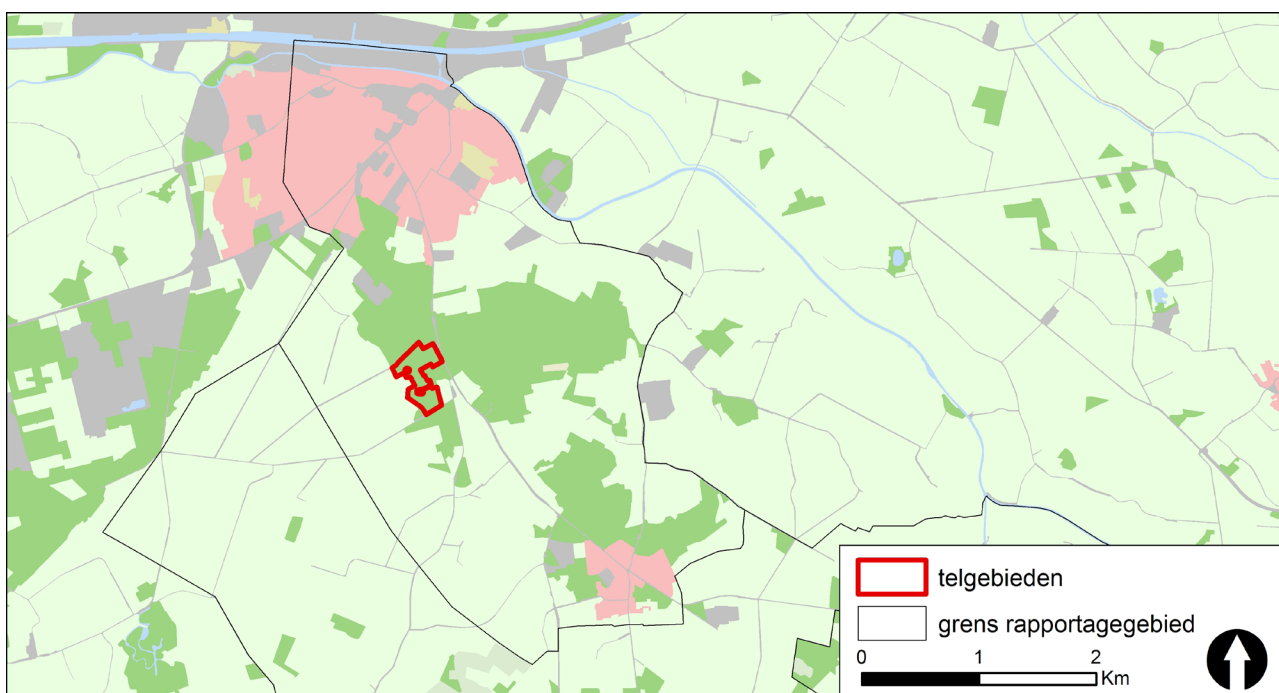
15. Rapportagegebied 104 Lochemerberg

15.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt in de noordwestelijke Achterhoek en bestaat uit de plaats Lochem en het gebied tussen deze plaats en het plaatsje Barchem. De gekarteerde objecten in dit rapportagegebied liggen aan de westzijde van de Lochemse Berg (figuur 13). De objecten bestaan uit droog bos met productie (tabel 24).

Tabel 24. Geïntervieweerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 104 Lochemerberg.

Beheertype	Opp. ha
N16.03 Droog bos met productie	12,52
Totale oppervlakte	12,52

Figuur 13. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 104 Lochemerberg.

15.2. Veldwerk

In rapportagegebied 104 bedroeg de totale oppervlakte geïntervieweerd terrein 12,52 hectare, in één deelgebied. De onderzoeksintensiteit bedroeg 14 minuten per hectare.

15.3. Resultaten

In totaal werden 20 territoria van 9 verschillende voor een SNL-beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 25). De dichtheden per 100 hectare vallen door de relatief geringe oppervlakte van de onderzochte objecten relatief hoog uit. De aangetroffen soorten (relatief veel holenbroeders) zijn typerend voor ouder eikenbos in deze regio. Het voorkomen vier soorten spechten is vermeldenswaardig.

Tabel 25. Aantallen en dichtheden van broedvogel-territoria SNL-soorten in geïnventariseerde deel van rapportagegebied 104 Lochemerberg in 2018. Grijs & vet= kwalificerende soort voor beheertype, grijs, vet & cursief= kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soort	Totaal	N/100 ha	N16.03
Boomklever	4	31,9	4
Boomkruiper	6	47,9	6
Gekraagde Roodstaart	1	8,0	1
Grauwe Vliegenvanger	1	8,0	1
Groene Specht	1	8,0	1
Grote Bonte Specht	3	24,0	3
Kleine Bonte Specht	1	8,0	1
Middelste Bonte Specht	2	16,0	2
Zanglijster	1	8,0	1

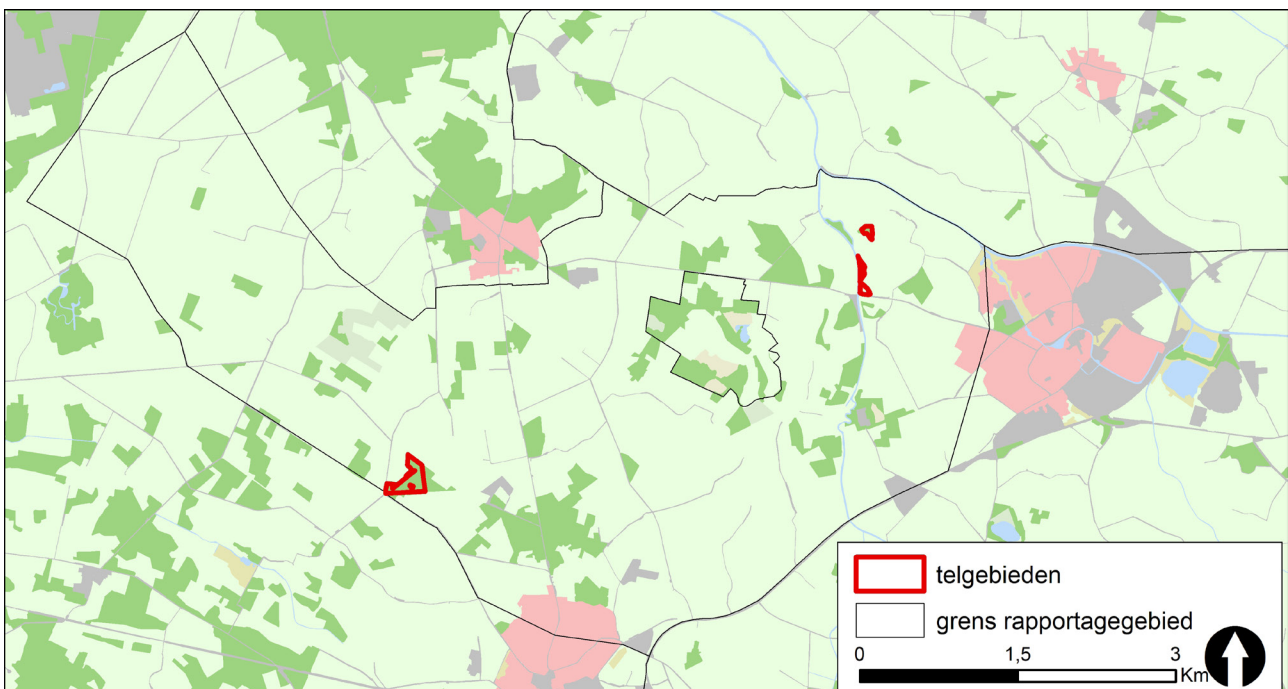
16. Rapportagegebied 105 Hagenbeek

16.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt in de Achterhoek, in het half open gebied tussen Ruurlo en Borculo in het oosten en Lochem in het noordwesten. De gekarteerde objecten liggen verspreid in twee clusters, in het zuidwesten langs de Vordenseweg van de Schoneveldsdijk en in het oosten langs de Slinge bij Beekvliet (figuur 14). De objecten bestaan voornamelijk uit bos, zowel droge als vochtige beheertypen (tabel 26).

Tabel 26. Geinventariseerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 105 Hagenbeek.

Beheertype	Opp. ha
N05.01 Moeras	0,76
N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos	1,24
N15.02 Dennen eiken en beukenbos	6,14
N16.03 Droog bos met productie	0,03
Totale oppervlakte	8,17

Figuur 14. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 105 Hagenbeek.

16.2. Veldwerk

In rapportagegebied 105 bedroeg de totale oppervlakte geïnventariseerd terrein 8,17 hectare, verdeeld over drie verschillende deelgebieden. De onderzoeksintensiteit bedroeg ruim 30 minuten per hectare. Dit is aan de hoge kant en wordt veroorzaakt door het geringe formaat en moeilijke toegankelijkheid van de onderzochte objecten.

16.3. Resultaten

In totaal werden vijf territoria van vier verschillende voor een SNL-beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 27). De dichtheden per 100 hectare zijn door de kleine oppervlakte (8,17 hectare) van het onderzochte object niet informatief en daarom weggelaten uit de tabel.

Tabel 27. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerde deel van rapportagegebied 105 Hagenbeek in 2018. Grijs & vet=kwalificerende soort voor beheertype, grijs, vet & cursief= kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soort	Totaal	N/100 ha	N05.01	N14.01	N15.02	N16.03
Boomklever	1	12,2			1	
Boomkruiper	1	12,2			1	
Grote Bonte Specht	1	12,2			1	
Zanglijster	2	24,5			2	

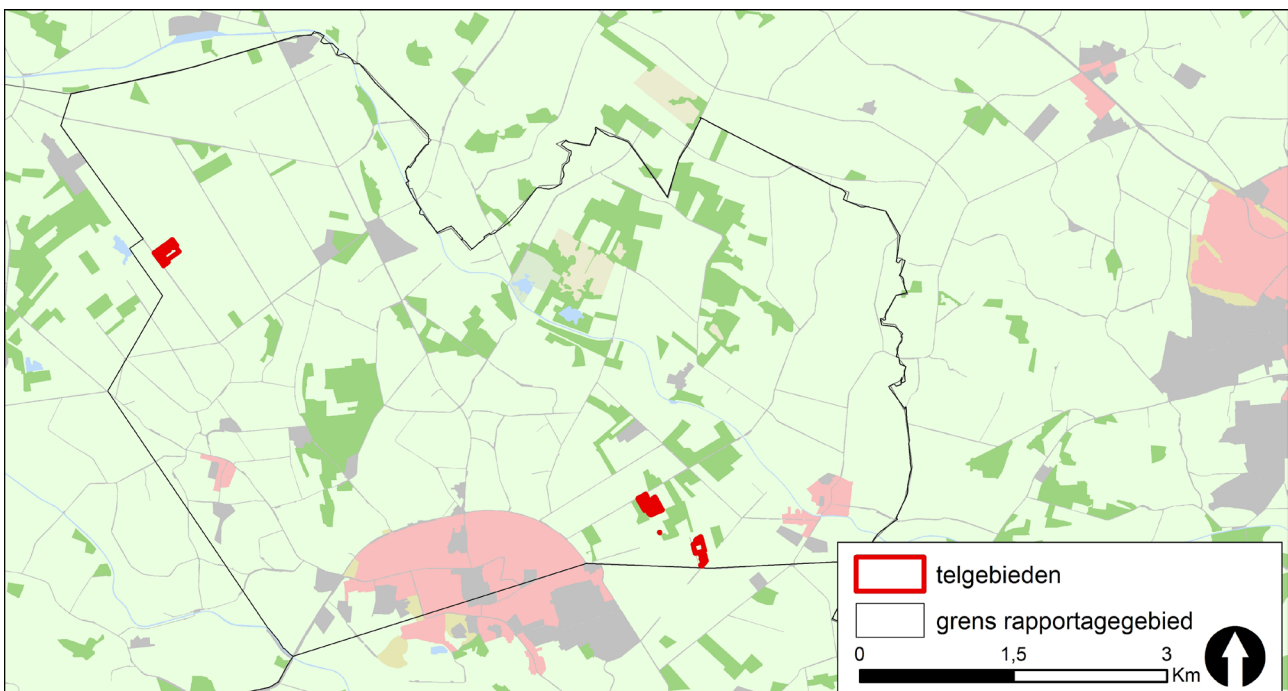
17. Rapportagegebied 109 Neede

17.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt in het noordelijke Achterhoek tussen de plaats Neede in het zuiden en de grens met de provincie Overijssel in het noorden. De gekarteerde objecten liggen in het noordwesten van het rapportagegebied langs de Mengersdijk en direct ten noordoosten van Neede in de omgeving van de Kieftendijk en de Koeweidendijk (figuur 15) en bestaan uit een mix van zeven verschillende beheertypen (tabel 28).

Tabel 28. Geïntervieweerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 109 Neede.

Beheertype	Opp. ha
N05.01 Moeras	1,50
N10.01 Nat schraalland	1,48
N14.02 Hoog- en laagveenbos	0,04
N14.03 Haagbeuken- en essenbos	0,46
N15.02 Dennen eiken en beukenbos	0,84
N16.03 Droog bos met productie	0,01
N16.04 Vochtig bos met productie	0,11
Totale oppervlakte	4,43

Figuur 15. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 109 Neede.

17.2. Veldwerk

In rapportagegebied 109 bedroeg de totale oppervlakte geïntervieweerd terrein 4,43 hectare, verdeeld over vier verschillende deelgebieden. De onderzoeksintensiteit bedroeg ruim 38 minuten per hectare. Dit is aan de hoge kant en wordt veroorzaakt door het geringe formaat en verspreide ligging van de onderzochte objecten.

17.3. Resultaten

In totaal werden 13 territoria van zes verschillende voor een SNL-beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 29). De dichtheden per 100 hectare zijn door de kleine oppervlakte (4,43 hectare) van het onderzochte object niet informatief en daarom weggelaten uit de tabel. De aangetroffen soorten weerspiegelen de aanwezige variatie in beheertypen. Met soorten van (bos)randen, zoals Boompieper, Geelgors en Grasmus en soorten van water (Dodaars en Kuifeend).

Tabel 29. Aantallen en dichtheden van broedvogel-ter-

ritoria SNL-soorten in geïnventariseerde deel van rapportagegebied 109 Neede in 2018. Grijs & vet= kwalificerende soort voor beheertype, grijs, vet & cursief= kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soort	Totaal	N/100 ha	N05.01	N10.01	N14,02	N14.03	N15.02	N16.03	N16.04
Boompieper	1	22,6					1		
Dodaars	2	45,1	1				1		
Geelgors	1	22,6		1					
Grasmus	2	45,1					2		
Kuifeend	1	22,6	1						
Putter	6	135,4	6						

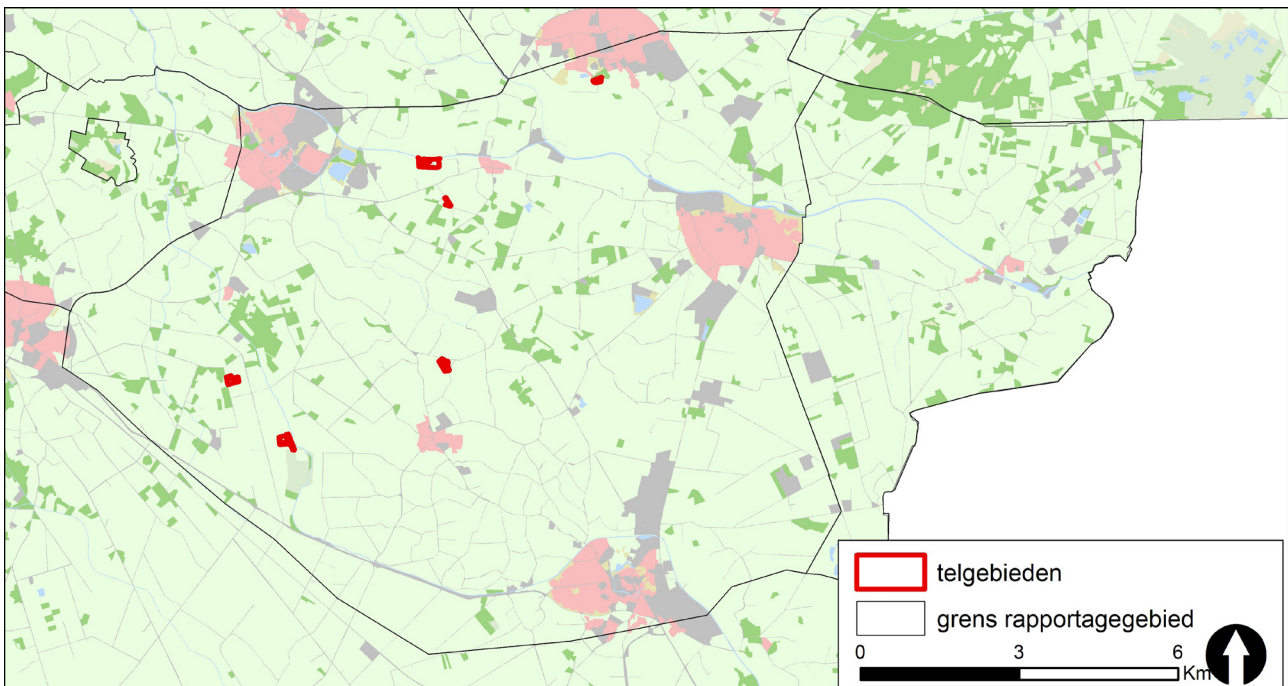
18. Rapportagegebied 110 Berkelland

18.1. Gebiedsbeschrijving

Dit grote rapportagegebied ligt centraal in de Achterhoek en omvat het halfopen landschap tussen de plaatsen Borculo en Ruurlo in het westen, Neede in het noorden en Eibergen en Groenlo in het oosten. De gekarteerde objecten liggen in zes clusters verspreid in het rapportagegebied (figuur 16). De objecten bestaan uit een mix van verschillende beheertypen (tabel 30).

Tabel 30. Geïventariseerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 110 Berkelland.

Beheertype	Opp. ha
N05.01 Moeras	6,42
N10.02 Vochtig hooiland	4,64
N12.05 Kruiden- of faunarijke akker	0,71
N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos	0,03
N14.02 Hoog- en laagveenbos	0,20
N16.04 Vochtig bos met productie	2,52
Totale oppervlakte	14,53

Figuur 16. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 110 Berkelland.

18.2. Veldwerk

In rapportagegebied 110 bedroeg de totale oppervlakte geïventariseerd terrein 14,53 hectare, verdeeld over zes verschillende deelgebieden. De onderzoeksintensiteit bedroeg ruim 38 minuten per hectare. Dit is aan de hoge kant en wordt veroorzaakt door het geringe formaat en verspreide ligging van de onderzochte objecten.

18.3. Resultaten

In totaal werden 36 territoria van 16 verschillende voor een SNL-beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 31). De dichtheden per 100 hectare vallen door de relatief geringe oppervlakte (14,53 hectare) van de onderzochte objecten relatief hoog uit. De aangetroffen soorten weerspiegelen de aanwezige variatie in beheertypen in dit deel van de Achterhoek. Met soorten van (bos)randen, zoals Boompieper, Geelgors en Grasmus, moeras (Grauwe Gans) en vochtig hooiland (Gele Kwikstaart, Kievit, Tureluur). Met daarnaast ook soorten van water (Dodaars, Krakeend en Kuifeend) en bos (Boomkruiper, Groene Specht).

Tabel 31. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerde deel van rapportagegebied 110 Berkelland in 2018. Grijs & vet=kwalificerende soort voor beheertype, grijs, vet & cursief= kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soort	Totaal	N/100 ha	N05.01	N10.02	N12.05	N14.01	N14.02	N16.04
Boomkruiper	3	20,6					1	2
Boompieper	1	6,9	1					
Bosrietzanger	1	6,9	1					
Dodaars	1	6,9	1					
Geelgors	2	13,8						2
Gele Kwikstaart	1	6,9		1				
Grasmus	1	6,9		1				
Grauwe Gans	5	34,4	5					
Groene Specht	1	6,9						1
Kievit	4	27,5	2	2				
Krakeend	6	41,3	2	4				
Kuifeend	3	20,6	1	2				
Matkop	1	6,9					1	
Slobeend	3	20,6		3				
Tureluur	1	6,9		1				
Zanglijster	2	13,8	1					1

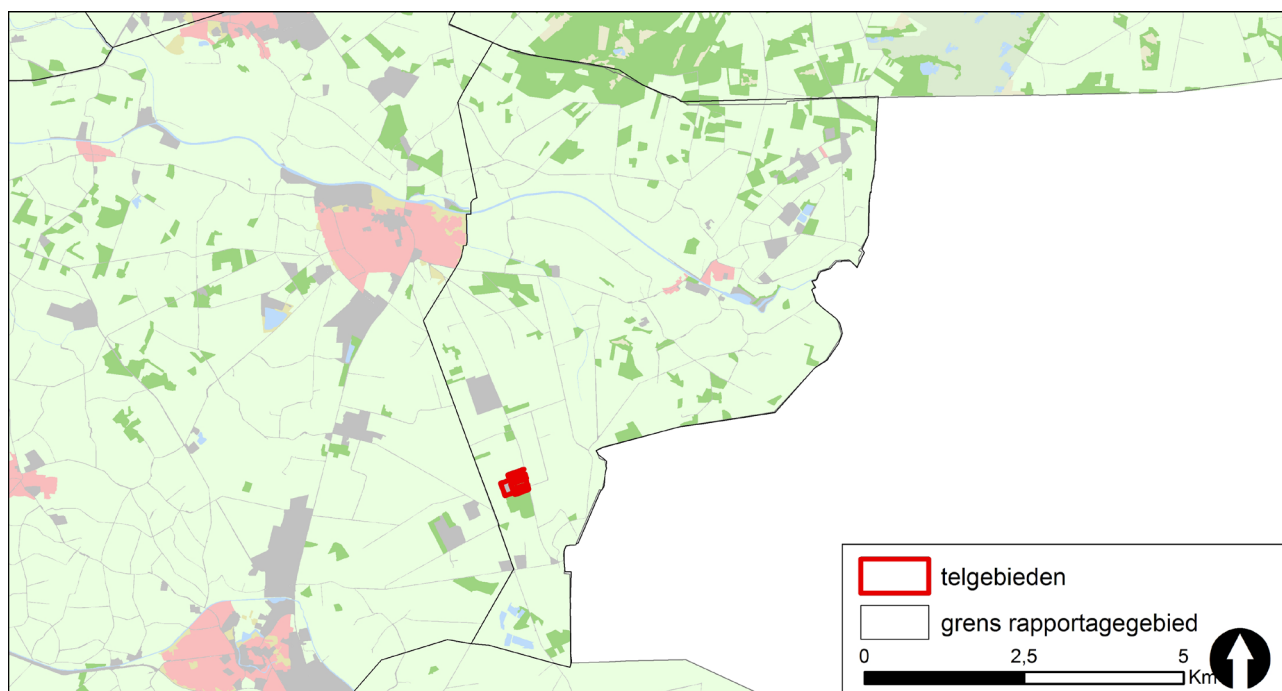
19. Rapportagegebied 111 Rekken

19.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt in de noordoostelijke Achterhoek tussen Eibergen in het westen, de grens met Overijssel in het noorden, de Duitse grens in het oosten en het natuurgebied De Leemputten in het zuiden. Het gekarteerde object ligt in de zuidelijke helft bij Holterhoek (figuur 17). Het object bestaat uit een mix van moeras, vochtig hooiland en bos (tabel 32).

Tabel 32. Geïntariseerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 111 Rekken.

Beheertype	Opp. ha
N05.01 Moeras	4,91
N10.02 Vochtig hooiland	1,46
N14.02 Hoog- en laagveenbos	2,4
Totale oppervlakte	8,75

Figuur 17. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 111 Rekken.

19.2. Veldwerk

In rapportagegebied 111 bedroeg de totale oppervlakte geïntariseerd terrein 8,75 hectare, in één deelgebied. De onderzoeksintensiteit bedroeg ruim 16 minuten per hectare.

19.3. Resultaten

In totaal werden 22 territoria van tien verschillende voor een SNL-beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 33). De dichtheden per 100 hectare zijn door de kleine oppervlakte (8,75 hectare) van het onderzochte object niet informatief en daarom weggelaten uit de tabel. De aangetroffen soorten weerspiegelen de aanwezige variatie in beheertypen in dit deel van de Achterhoek. Met soorten van moeras (Dodaars, Grauwe Gans) en bos (Boomklever).

Tabel 33. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerde deel van rapportagegebied 111 Rekken in 2018. Grijs & vet= kwalificerende soort voor beheertype, grijs, vet & cursief= kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soort	Totaal	N/100 ha	N05.01	N10.02	N14.02
Boomklever	2	22,9			2
Boomkruiper	2	22,9			2
Dodaars	2	22,9	2		
Geelgors	1	11,4	1		
Grauwe Gans	5	57,1	5		
Grauwe Vliegenvanger	1	11,4			1
Groenling	1	11,4			1
Grote Bonte Specht	2	22,9			2
Kuifeend	5	57,1	5		
Zanglijster	1	11,4			1

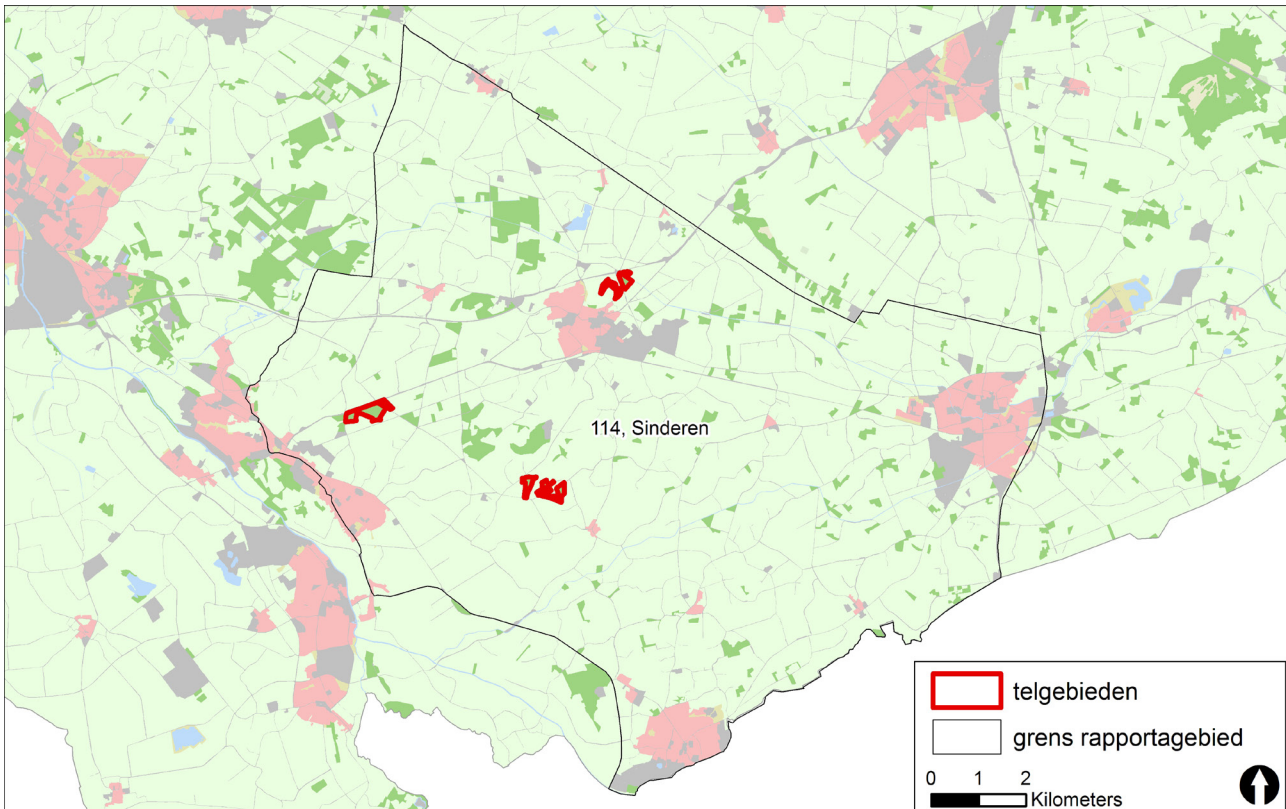
20. Rapportagegebied 114 Sinderen

20.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt in de zuidoostelijke Achterhoek en beslaat de het gebied tussen de plaatsen Gaanderen, Aalten en uit de plaats Lochem en Dinxperlo. De gekarteerde objecten in dit rapportagegebied liggen ten noorden en ten zuidwesten van (figuur 18). De objecten bestaan uit bos (tabel 34).

Tabel 34. Geïventariseerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 114 Sinderen.

Beheertype	Opp. ha
N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos	10,52
N16.03 Droog bos met productie	35,19
Totale oppervlakte	45,71

Figuur 18. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 114 Sinderen.

20.2. Veldwerk

In rapportagegebied 104 bedroeg de totale oppervlakte geïventariseerd terrein 45,71 hectare, in drie deelgebieden. De onderzoeksintensiteit bedroeg ruim 17 minuten per hectare.

20.3. Resultaten

In totaal werden 84 territoria van 12 verschillende voor een SNL-beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 35). De aangetroffen soorten (relatief veel holenbroeders) zijn typerend voor ouder loofbos met een hoog aandeel eiken in deze regio. Het voorkomen van relatief hoge aantallen Groene Spechten en Middelste Bonte Spechten is vermeldenswaardig.

Tabel 35. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerde deel van rapportagegebied 114 Sinderen in 2018. Grijs & vet=kwalificerende soort voor beheertype, grijs, vet & cursief= kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soort	Totaal	N/100 ha	N15.02	N16.03
Appelvink	2	4,4	1	1
Boomklever	15	32,8	5	10
Boomkruiper	23	50,3	8	15
Boompieper	1	2,2		1
Gekraagde Roodstaart	2	4,4		2
Grasmus	1	2,2		1
Grauwe Vliegenvanger	5	10,9	1	4
Groene Specht	3	6,6	1	2
Grote Bonte Specht	16	35,0	4	12
Matkop	1	2,2	1	
Middelste Bonte Specht	4	8,8		4
Zanglijster	11	24,1	5	6

Literatuur

VAN KLEUNEN A., FOPPEN R. & VAN TURNHOUT C. 2017. Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels 2016 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. Sovon-rapport 2017/34. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

VERGEER J.W., VAN DIJK A.J., BOELE A., VAN BRUGGEN J. & HUSTINGS F. 2016. Handleiding Sovon broedvogelonderzoek: Broedvogel Monitoring Project en Kolonievogels. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Bijlagen

Bijlage 1. Lijst van te inventariseren soorten in 2018

Soortenlijst soorten BMP-B en SNL, zonder nachtronde

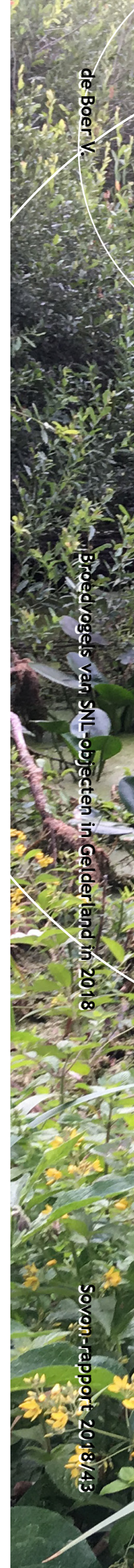
Aalscholver	Groene Specht	Ooievaar	Zwarte Specht
Appelvink	Groenling	Ortolaan	Zwarte Stern
Baardman	Grote Bonte Specht	Paapje	Zwarte Zwaan
Bergeend	Grote Gele Kwikstaart	Patrijs	Zwartkopmeeuw
Blauwborst	Grote Karekiet	Pijlstaart	
Blauwe Kiekendief	Grote Lijster	Porseleinhoen	
Blauwe Reiger	Grote Mantelmeeuw	Purperreiger	
Bontbekplevier	Grote Stern	Putter	
Bonte Vliegenvanger	Grote Zilverreiger	Raaf	
Boomklever	Grutto	Rietzanger	
Boomkruiper	Halsbandparkiet	Roek	
Boomleeuwerik	Havik	Roerdomp	
Boompieper	Huiswaluw	Roodborsttapuit	
Boomvalk	IJsvogel	Roodhalsfuut	
Bosrietzanger	Indische Gans	Roodmus	
Braamsluiper	Keep	Rosse Stekelstaart	
Brandgans	Kemphaan	Rouwkwikstaart	
Bruine Kiekendief	Kievit	Scholekster	
Buidelmees	Klapekster	Sijs	
Buizerd	Klein Waterhoen	Slobeend	
Canadese Gans	Kleine Barmsijs	Smient	
Casarca	Kleine Bonte Specht	Snor	
Cetti's zanger	Kleine Mantelmeeuw	Soepgans	
Dodaars	Kleine Plevier	Sperwer	
Draaihals	Kleinst Waterhoen	Spotvogel	
Duinpieper	Kluut	Sprinkhaanzanger	
Dwergmeeuw	Kneu	Stormmeeuw	
Dwergstern	Knobbelzwaan	Strandplevier	
Eider	Kokmeeuw	Tafeleend	
Engelse Kwikstaart	Kolgans	Tapuit	
Europese Kanarie	Korhoen	Torenvalk	
Fluiter	Kraanvogel	Tureluur	
Fuut	Krakeend	Turkse Tortel	
Geelgors	Kramsvogel	Veldleeuwerik	
Geelpootmeeuw	Krooneend	Velduil	
Gekraagde Roodstaart	Kruisbek	Visdief	
Gele Kwikstaart	Kuifeend	Vuurgoudhaan	
Geoorde Fuut	Kwak	Waterral	
Gierzwaluw	Kwartel	Watersnip	
Glanskop	Kwartelkoning	Wespendief	
Goudplevier	Lepelaar	Wielewaal	
Goudvink	Mandarijneend	Wintertaling	
Grasmus	Matkop	Woudaap	
Graspieper	Middelste Bonte Specht	Wulp	
Grauwe Gans	Middelste Zaagbek	Zanglijster	
Grauwe Gors	Nachtegaal	Zilvermeeuw	
Grauwe Kiekendief	Nijlgans	Zomertaling	
Grauwe Klauwier	Noordse Stern	Zomertortel	
Grauwe Vliegenvanger	Oeverzwaluw	Zwarte Roodstaart	

Bijlage 2. Overzicht oppervlakte onderzocht beheertype per rapportagegebied

Rapportagegebied	Beheertype	Opp ha
20 Garderen	N15.02 Dennen eiken en beukenbos	13,85
51 Appen-Gietel	N15.02 Dennen eiken en beukenbos	6,43
51 Appen-Gietel	N06.04 Vochtige heide	2,13
52 De Kleien	N15.02 Dennen eiken en beukenbos	0,44
52 De Kleien	N14.03 Haagbeuken- en essenbos	0,48
52 De Kleien	N05.01 Moeras	3,03
52 De Kleien	N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos	2,21
52 De Kleien	N16.04 Vochtig bos met productie	0,68
64 De Nederrijn-Redichem	N01.03 Rivier en moeraslandschap	33,22
65 Culemborg	N14.03 Haagbeuken- en essenbos	20,69
65 Culemborg	N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos	1,59
65 Culemborg	N16.04 Vochtig bos met productie	24,12
65 Culemborg	N10.02 Vochtig hooiland	0,63
77 De Waal Ophemert-zijde	N01.03 Rivier en moeraslandschap	16,27
78 De Waal Heerewaarden-zijde	N05.01 Moeras	1,49
78 De Waal Heerewaarden-zijde	N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos	1,26
79 De Waal beneden Zaltbommel	N05.01 Moeras	2,89
79 De Waal beneden Zaltbommel	N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos	20,76
79 De Waal beneden Zaltbommel	N16.04 Vochtig bos met productie	0,57
85 Land van Maas en Waal	N05.02 Gemaaid rietland	0,13
85 Land van Maas en Waal	N14.03 Haagbeuken- en essenbos	9,38
85 Land van Maas en Waal	N16.04 Vochtig bos met productie	27,45
9 Slangenburg	N07.01 Droge heide	5,46
9 Slangenburg	N16.04 Vochtig bos met productie	0,04
93 Oude IJssel de terrasresten	N15.02 Dennen eiken en beukenbos	5,43
93 Oude IJssel de terrasresten	N16.03 Droog bos met productie	2,37
93 Oude IJssel de terrasresten	N16.04 Vochtig bos met productie	33,73
104 Lochemerberg	N16.03 Droog bos met productie	12,52
105 Hagenbeek	N15.02 Dennen eiken en beukenbos	6,14
105 Hagenbeek	N16.03 Droog bos met productie	0,03
105 Hagenbeek	N05.01 Moeras	0,76
105 Hagenbeek	N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos	1,24
109 Neede	N15.02 Dennen eiken en beukenbos	0,84
109 Neede	N16.03 Droog bos met productie	0,01
109 Neede	N14.03 Haagbeuken- en essenbos	0,46
109 Neede	N14.02 Hoog- en laagveenbos	0,04
109 Neede	N05.01 Moeras	1,50
109 Neede	N10.01 Nat schraalland	1,48
109 Neede	N16.04 Vochtig bos met productie	0,11
110 Berkelland	N14.02 Hoog- en laagveenbos	0,20
110 Berkelland	N12.05 Kruiden- of faunarijke akker	0,71
110 Berkelland	N05.01 Moeras	6,42
110 Berkelland	N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos	0,03
110 Berkelland	N16.04 Vochtig bos met productie	2,52
110 Berkelland	N10.02 Vochtig hooiland	4,64
111 Rekken	N14.02 Hoog- en laagveenbos	2,38
111 Rekken	N05.01 Moeras	4,91
111 Rekken	N10.02 Vochtig hooiland	1,46
114 Sinderen	N15.02 Dennen eiken en beukenbos	10,52
114 Sinderen	N16.03 Droog bos met productie	35,19

Bijlage 3. Soortkaarten kartering 2018

Uit deze PDF zijn de stippenkaarten verwijderd. Voor aanvullende gegevens kunt u contact opnemen met Petra Verburg (petra.verburg@sovon.nl)

de Boer V

Broedvogels van SNL-objecten in Gelderland in 2018

Sovon-rapport 2018/13

In opdracht van:

provincie
GELDERLAND

Sovon Vogelonderzoek Nederland

Postbus 6521
6503 GA Nijmegen
Toernooiveld 1
6525 ED Nijmegen
T (024) 7 410 410

E info@sovon.nl
I www.sovon.nl

